Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

16 апрели соли 2003. Чоршанбе № 28 (12871)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.00 имзо гардид.

Дар Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

11 апрел маҷлиси навбатии Комиссияи Олий Маҷлис оид ба масъалаҳои минбаъда амиқгардонии дигаргуниҳои демократӣ ва ба вуҷуд овардани асосҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ дар Ӯзбекистон, ки соли гузашта барои ба рӯи об баровардани вазифаҳое, ки дар маърӯзаи Президент Ислом Каримов дар иҷлосияи нӯҳуми парлумон даъвати дуюм ба миён гузошта буданд, созмон ёфтааст, ба амал омад. Маҷлис таҳти сарпарастии сарвари комиссия, ҷонишини Раиси Олий Маҷлис Б.Бугров гузашт.

Иштирокдорони маҷлис иттилооти сарварони зеркомиссияҳоро дар бораи корҳои баиҷрорасондаашон дар нимсолаи баъди созмон додани комиссия шуниданд. Зикр ёфт, ки фаъолияти зеркомиссияҳо, ки мувофиқи самтҳои устувори амиқгардонии ислоҳот дар ҷамъият созмон ёфтаанду пеш аз ҳама барои ба вуҷуд овардани механизмҳои босамари таъсирбахши ҳуқуқиву иҷтимоии ҳаллу фасли вазифаҳое, ки сарвари давлатамон ба миён гузоштаанд, нигаронда шуд. Аз тарафи зеркомиссияҳо таҳия гардидани консепсияи дигаргуниҳои демократӣ ва нақшаҳои кории дар пешистода имконият доданд раванди қабул гардидани як қатор санадҳои қонунгузорӣ суръати баланд пайдо карда, диққату эътибори ташкилотҳои давлативу ҷамъиятӣ барои иҷрои барномаи стратегии рушди Ӯзбекистон дар оғози садаи XXI пурзӯр гардад.

Ҳангоми ҷамъбаст намудани натиҷаҳои корҳо аҳамияти равона кардани фаъолияти комиссия ва зеркомиссияҳо ба маҷрои ниҳоят мушаххасу амалӣ махсусан ба забон гирифта шуд. Ҳамчунин зикр ёфт, ки нақшаи таҳиягардидаи тадбирҳо мувофиқи консепсияҳои тасдиқгардида мебояд боғайратона дар ҳаёт татбиқи амалӣ пайдо намояд. Ба ҳамин муносибат нотиқон зарурати ба роҳ мондани равобити мунтазамонаи аъзоёни комиссияро бо ташкилотҳои давлативу ҷамъиятӣ, ҷустуҷӯи шаклҳои наву ғайриандозавӣ ва усулҳои ташкили кори комиссияро дар алоҳидагӣ зикр намуданд.

Иштирокдорони маҷлис таклифу мулоҳизаҳоро оид ба масъалаҳои такмил додани фаъолияти комиссия муҳокима намуда, нақшаи корро ба марҳалаи минбаъда андешиданд.

Имзои нотаҳои мубодилавӣ

Дар Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон нотаҳои мубодилавӣ оид ба лоиҳаи Ҳукумати Ҷопон «Беҳдошти низоми таълими ҳамшираҳои шафқат дар Ӯзбекистон» дар соли молиявии 2003 ба имзо расиданд.

Лоиҳаи мазкур дар доираи кӯмаки молиявии ройгони Ҷопон ба мамлакати мо ба рӯи об бароварда мешавад. Арзиши умумии он 292 миллион иенро ташкил медиҳад.

То ҳоли ҳозир аз тарафи Ҷопон дар соҳаи тандурустии Ӯзбекистон се лоиҳа амалӣ гардонда шудааст. Лоиҳаҳое, ки ҷорӣ кардани грантро барои таълими ҳамшираҳо пешбинӣ кардааст, бори аввал ҷомаи амал мепӯшад. Мақсади лоиҳа аз ҳамин иборат аст, то ки таълими тиббӣ рушд ёфта, бо ҳамин ба такмил бахшидани тамоми низоми тандурустӣ мусоидат намояд. Лоиҳа барои 59 муассисаи тиббӣ пешкаш кардани асбобу ускуна ва таҷҳизотро пешбинӣ намудааст.

Ба ҳуҷҷат ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ҳамидулло Кароматов ва Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷопон дар мамлакати мо Акио Кавато имзо гузоштанд.

(ӮзА).

Шарҳи рӯзнома

Такони нав мебахшад

Президенти Украина Леонид Кучма 10-11 апрели соли кунун бо сафари хидматӣ дар Ӯзбекистон меҳмон буд. Ва он ба ҳисоб сафари сеюми Президенти Украина аз соли 2000 то соли кунун мебошаду аз пайваста мустаҳкам гардидани равобит байни Украинаву Ӯзбекистон гувоҳӣ медиҳад.

Як далелро алоҳида таъкид кардан лозим меояд: Ӯзбекистон ва Украина баъди ба даст овардани мустақилияти давлатдории худ мамлакатҳое мебошанд, ки дар бобати ба рӯи об баровардани сиёсати берунаи худ мустақилкоранду аз рӯи ҳаллу фасли муаммоҳову масъалаҳои байналхалқӣ нақши калон мебозанд ва дар ин бобат саҳми президентҳо Ислом Каримов ва Леонид Кучма хеле калон аст.

Дар мулоқоти навбатии Тошканд ҳам сарони давлатҳо ба муаммоҳои ҷиддии байналхалқӣ, аз он ҷумла, набардҳо дар Ироқ, азнавбарқароркунии Афғонистон фикру мулоҳизаҳои худро баён карданд ва дар ин бобат нуқтаи назари ҷонибҳо ба ҳам наздику ҳамоҳанг буданд.

Бояд тазаккур дод, ки сафари индафъаинаи Леонид Кучма ба баъзе мамолики ИДМ, аз он ҷумла, Ӯзбекистон аҳамияти махсус дошт. Чунки Леонид Кучма дар Тошканд баробари сарвари Украина будан, ба сифати раиси Шӯрои сарони давлатҳои ИДМ иштирок намуд ва бешак ҳангоми мулоқоти рӯ ба рӯи президентҳо, ки 10 ва 11 апрел ба амал омаданд, масъалаи ояндаи Иттиҳод, ба рӯи об баровардани минтақаи озоди иқтисодӣ ҳам мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Ҳангоми гуфтушунидҳо бешак ба масъалаҳои вусъат додани ҳаҷми ҳамкории тиҷоративу иқтисодӣ ҳам диққату эътибори махсус нигаронда шуд. Муовизаи мол байни мамлакатҳоямон соли гузашта 350 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод. Ва он пайваста зиёд мегардаду дар асоси Шартномаи ҳамкории иқтисодӣ ба рӯи об бароварда мешавад, ки соли 1999 ба имзо расидаасту то соли 2008 таъин гардидааст. Ҳангоми гуфтушунидҳо ба масъалаҳои мубориза ба муқобили терроризми байналхалқӣ ва қочоқи моддаҳои нашъамандӣ, дар ин бобат дар байни идораҳои зарурӣ ба роҳ мондани муовизаи иттилоот ва пурзӯр гардондани ҳамҷиҳатӣ, истифодабарии коммуникатсияҳои наклиётӣ, боз ҳам пурзӯр кардани фаъолияти комиссияҳои муштараки байниҳукуматии ҳамкории иқтисодиву тиҷоратӣ ва ғайра низ диққату эътибори калон нигаронда шуд.

Ҳам Ӯзбекистон ва ҳам Украина мақсадҳои стратегӣ, манфиатҳои миллӣ ва роҳи ба худ хоси тараққиётро доранд. Ва мулоқоти сарони ду давлат дар бобати ба маҷрои дуруст равона кардани ин мақсаду маром, мубодилаи афкор оид ба масъалаҳои умда хизмат мекунад ва онро вохӯрии навбатии сарони ду давлат бори дигар нишон дод.

Ӯзбекистон, халқи он, Президенти ҷумҳуриятамон нисбати халқи Украина, сарвари он бо эҳтироми бузург назар меафкананд. Ва дар вохӯрии навбатӣ низ ана ҳамин рӯҳи дӯстӣ, бародарӣ ва меҳру муҳаббати самимӣ ба назар расид. Гуфтушунидҳо дар рӯҳи эътимоду дӯстона гузашта, ҷонибҳо оид ба масъалаҳои ба миён гузошташуда якдил будани худро изҳор намуданд.

Бешак, сафари кунунии Президенти Украина ва Ӯзбекистон, гуфтушунидҳо вай бо Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов барои ба дараҷаи нави баланд расондани ҳамкории серҷанбаамон, боз ҳам мустаҳкам гардидани пули дӯстӣ байни мамлакату халқҳоямон хизмат мекунад ва такони нав дар бобати боз ҳам вусъат ёфтани равобити иқтисодиву фарҳангӣ байни давлатҳои мустақиламон мегардад.

Т.НОДИР.

Ба пешвози иҷлосияи Олий Маҷлис

Мувофиқи андозаҳои байналхалқӣ

Маълум аст, ки 27 январи соли гузашта дар Ӯзбекистон райъпурсии умумихалқӣ гузаронда, дар он халқамон ба созмон додани парлумони дупалатагӣ муносибати мусбии худро баён кард ва дар иҷлосияи ҳаштуми Олий Маҷлис Қонуни Конститутсионӣ «Дар бораи натиҷаҳои райъпурсӣ ва усулиятҳои асосии ташкили ҳокимияти давлатӣ» қабул гардид. Дар иҷлосияи гузаштаи Олий Маҷлис бошад, қонунҳои конститутсионӣ «Дар бораи Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» ва «Дар бораи Палатаи қонунбарории Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» қабул гардиданду онҳо натиҷаҳои раъйпурсиро дар шакли қонунгузорӣ акс кунонданду таҳким бахшиданд ва асос барои даровардани тағйиротҳо ба Конститутсиямон шуданд.

Ва ин қонунҳои конститутсионӣ аз рӯи моҳият талабҳои дигари принсипан наверо, ки дар худ раванди тағйиротҳоро акс кунондаанд, талабҳои навро нисбати қонунҳое пеш гузоштаанд, ки минбаъд қабул кардани онҳо зарур мебошанд. Ва онҳо лоиҳаи қонунҳои конститутсионии «Дар бораи даровардани тағйироту иловаҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» ва «Дар бораи интихоботи Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» бо таҳрири нав мебошанд, ки мувофиқи талаби даврру айём ва тағйиротҳо дар ҷамъият ва андозаҳои байналхалқӣ таҳия гардидаанд.

Маълум аст, ки Олий Маҷлис дар даъвати минбаъдаи худ аз палатаҳои болоӣ ва поёнӣ иборат мегардад. Ва қонунҳои конститутсионии дар ин бобат қабулгардида махсусиятҳои палатаҳои поёнӣ ва болоии парлумон, муносибатҳои мутақобилаи онҳоро дар фаъолияти қонунбарорӣ, ҳамчунин тартиби ба вуҷуд овардани палатаҳо, усулиятҳои муайян кардани миқдори аъзоёни онҳо ва мӯҳлати ваколатҳояшонро пурра дар худ акс кунондаанд.

Алҳол муайян кардани санаи ягонаи гузарондани интихоботи Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, интихобот ба палатаи поёнии қонунбарорӣ ва мақомоти сернамояндаи ҳокимият аҳамияти калон касб мекунад.

Маълум аст, ки дар бисёр мамлакатҳои аз нигоҳи иқтисоди мутараққӣ интихобот одатан охири сол гузаронда мешавад. Ва мо низ ба он қатъан риоя мекунем. Чунки мақсади мо ҳам сохтани давлати демократии ҳуқуқбунёд ва ҷамъияти озоди шаҳрвандист. Ва ин тартиб аҳамияти калони амалиро молик мебошад. Аниқ муайян кардани мӯҳлати гузарондани интихобот пеши роҳи худсарӣ ва зоҳир гардидани ҳар гуна мақсадҳои ғаразнок, дигар муносибатҳои ҳаминқабилаи субективиро дар соҳаи мазкур тамоман мебандад. Халқ, шаҳрвандон тасаввуроти возеҳро дар ин бобат ҳосил мекунанд, ки интихобот охири сол, дар вазъи осудагӣ, вақте ки тамоми нақшаву корҳои дар тамоми сол андешидашуда ба иҷро мерасанд, гузаронда мешавад.

Агар ба масъала мушаххасан назар афканем, тартиби интихобот ба палатаҳои болоиву поёнӣ аз ҳамдигар ба куллӣ фарқ мекунанд. Агар сухан дар бораи палатаи болоӣ-Сенат равад, аъзоёни он мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонун дар бадали як моҳи баъди гузарондани интихобот ба Жокарги Кенгеси Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, Кенгашҳои вакилони халқи вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо интихоб карда мешаванд.

Узви палатаи поёнӣ, ки Палатаи қонунбарорист, корҳоро бо тартиби тамоман нав, яъне дар пойгоҳи доимӣ, касбӣ ба иҷро мерасонад. Ба ҳамин муносибат гуфтан мумкин аст, ки ба узвияти он ба сифати муаддии асосӣ ба арса ҳизбҳои сиёсӣ ва гурӯҳҳои ташаббускори интихобкунандагон мебароянд. Онҳо ба палатаи поёнӣ номзадҳои худ—аз рӯи фаъолияти шахсони аз нигоҳи касбӣ пухта тайёргардида ва ба ин кор шавқмандро пешбарӣ мекунанд, ба он саъю кӯшиш менамоянд, ки маҳз вакилони халқ аз ҷонибашон гарданд.

Агар дар бораи фарқияти палатаҳои болоиву поёнӣ ҳарф занем, Палатаи болоӣ аз ҷумлаи вакилони халқе интихоб карда мешаванд, ки аз тамоми кенгашҳои маҳаллӣ интихоб карда мешаванд. Яъне аз субектҳои ҳудудӣ, новобаста аз Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, вилоятҳо ва шаҳри Тошканд баробар шаш нафарӣ вакилони халқ интихоб карда мешаванд. Ба ҷуз ин аъзои палатаи болоӣ ҳамчунин шонздаҳ нафар шаҳрвандони номдоре, ки дар байни халқ соҳиби обрӯву эътибори калон мебошанд, мегарданд, ки аз тарафи Президент таъин карда мешаванд. Бо дигар суханон гӯем, аъзоёни Палатаи болоӣ асосан намояндагони маҳал мегарданд ва ба ҳар як қонуну қарор аз нигоҳи манфиатҳои маҳал муносибат зоҳир мекунанд. Ва чунин тартиби интихобот пурра ба тамоми талабҳои демократия ҷавобгӯ мебошад.

Палатаи поёнӣ бошад, дар пойгоҳи доимӣ фаъолият пеш мебарад. Ва қонунҳои таҳиянамудаи палатаи мазкур аз тарафи Сенат дида баромада шуда, баъд барои имзо ба Президент ирсол мегардад.

Бояд тазаккур дод, ки дар лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи интихоботи Олий Маҷлис» бо таҳрири нав нуктаҳое номбар шудаанд, ки асосан ба таркиби нав ва вазифаҳои парлумонамон дахлдоранд.

Як нуктаро алоҳида таъкид кардан лозим меояд. Лоиҳаи қонуни мазкур бо назардошти нуктаҳои қонунҳои конститутсионӣ дар бораи Сенат ва Палатаи қонунбарории Олий Маҷлис таҳия гардидааст ва мӯҳлати аниқ гузарондани интихоботро ба парлумон нишон медиҳад. Дар айни замон онро ҳам набояд фаромӯш кард: он чиз аҳамияти калон касб мекунад, ки дар рафти таҳияи лоиҳаи қонуни мазкур пеш аз ҳама таҷрибаи дар бадали қариб дувоздаҳсоли истиқлолият андӯхташуда, арзишҳоямон, тинати халқамон ва амалияи давлатҳои демократии мутараққӣ ба назари эътибор гирифта шудаанд ва онро бешак ҷавобгӯи талабҳои байналхалқӣ номидан мумкин аст.

Замира ЭСАНОВА,
омӯзгори Донишкадаи давлатии ҳуқуқшиносии Тошканд.

Корхонае, ки ба ҳама манзур аст

Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Дон халқ рисқи» бо навъҳои мухталифу хушсифати маҳсулоти хеш ба назари харидорон ва мизоҷон афтодааст. Аз ин рӯ моҳ ба моҳ миқдори истеъмолгаронаш меафзояд.

Корхонаи мазкур дар ноҳияи Шаҳрисабзи вилояти Қашқадарё фаъолият пеш мебарад ва 7 сол боз ба мизоҷони сершумораш хизмат мерасонад. Навбати аввалаш соли 1996 ва навбати дуюмаш соли 2002 ба истифода супурда шуда, мувофиқи талаби иқтисоди бозаргонӣ маҳсулот тайёр мекунад.

Корхона бо асбобу ускуна ва таҷҳизоти замонавии хориҷӣ муҷаҳҳаз буда, дар давоми як шабонарӯз 150 тонна ғалладонаро аз нав кор мекунад. Дар он 220 нафар бо шуғли доимӣ фаро гиронда шуда, орд, маҳсулоти ғаллагӣ, макарон, печене тайёр мекунад. Маҳсулоти тайёр ба истеъмолгарон сари вақт расонда дода мешавад. Аз ҳамин сабаб даромадаш пайваста зиёд мегардад. Дар назди ҷамъият корхонаи муштарак ҳам фаъолият пеш мебарад, ки «Кеш» ном дорад.

Дар бобати пайваста боло рафтани нишондиҳандаҳои меҳнатии ҷамоа саҳми коркунон Баҳром Норбӯтаев, Аъзам Бозоров, Акмал Қаландаров, Насим Каримов махсусан калон аст.

Дар сурат: коргар **Акмал Қаландаров**, сарвари корхонаи муштараки «Кеш» **Абдурасул Ҷӯраев**, коргар **Насим Каримов**ҳо.

Аксбардор: Рӯзимат ҶУМЪАНИЁЗОВ. (ӮзА).

Маҷлиси Маҷмӯи сӯзишвориву энергетикӣ

Маҷлиси Маҷмӯи сӯзишвориву энергетикии Девони Вазирон бахшида ба натиҷаҳои семоҳаи аввали соли 2003 ба амал омада, таҳти сарпарастии ҷонишини аввали Нахуствазири ҷумҳурият Козим Тӯлаганов гузашт.

Зикр ёфт, ки дар семоҳаи аввали соли кунун корхонаҳои Маҷмӯъ корҳоро оид ба таҳкими мустақилияти сӯзишвориву энергетикии ҷумҳурият, амиқгардонии ислоҳоти иқтисодӣ, баланд бардоштани босамарии неругоҳои мавҷудаи истеҳсолӣ, вусъати захираҳои ошкоргардидаи заминаҳои минералии ашёи хом, ба истифода супурдани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ, ба рӯи об баровардани лоиҳаҳои пешбинигардидаи сармоягузорӣ, маҳаллигардонии истеҳсолотиву истеҳсолӣ маҳсулоти ивазкунандаи воридот аз ҳисоби ашёи хоми маҳаллӣ ва таъмини иҷрои нишондиҳандаҳои дурнамоҳои содирот ба иҷро расонд.

Баробари ин диққату эътибори сарварон соҳаҳо ба корхонаҳо ба камбудиҳое, ки дар семоҳаи аввали соли кунун дар кор оид ба мӯътадил таъмин кардани соҳаҳои иқтисодиёт ва аҳолии ҷумҳурият бо захираҳои сӯзишвориву энергетикӣ, риоя намудани лимити интизом ҳангоми истеъмол ва ҳангоми истифода бурдани гази табиӣ, маҳсулоти нафтӣ, энергияи барқ ва алавӣ роҳ гузоштаанд, нигаронда шуд.

Маҷлис аз рӯи масъалаҳои муҳокимагардида қарорҳои дахлдор қабул намуда, бартараф сохтани камдубиҳои мавҷударо вазифаи аввалиндараҷа ҳисобид. **(ӮзА).**

Баррасии натиҷаҳои семоҳа

Маҷлиси Маҷмӯи агросаноати Девони Вазирон бахшида ба натиҷаҳои рушди кишоварзӣ дар семоҳаи аввали соли 2003 ва рафти иҷрои ислоҳоти иқтисодӣ ба амал омада, таҳти сарпарастии ҷонишини Нахуствазир, вазири кишоварзӣ ва хоҷагии об Н.Юсуфов гузашт.

Зикр ёфт, ки дар мамлакатамон таҳти сарпарастии Президент Ислом Каримов ба рушди яке аз соҳаҳои асосии иқтисодиёт-кишоварзӣ, баланд бардоштани босамарии он, аз нигоҳи моддӣ манфиатдор сохтани меҳнаткашони деҳот, билохир, беҳдошти минбаъдаи сатҳи зиндагонии аҳолӣ диққату эътибори калон дода мешавад.

Даро Фармони Президенти мамлакатамон аз 24 марти соли кунун оид ба самтҳои муҳимтарини амиқгардонии ислоҳот дар кишоварзӣ вазифаҳои устувори минбаъда суръати баланд бахшидани рушди кишоварзӣ пешбинӣ гардидаанд. Ҳоли ҳозир барои ба ҳаёт татбиқ кардани нуктаҳои фармони мазкур таклифҳо оид ба даровардани тағйироту иловаҳо ба як қатор қонунҳо ва санадҳои меъёрӣ пешниҳод мегарданд, ки фаъолияти хоҷагиҳои ширкатӣ ва фермериву деҳқониро ба тартиб меандозад.

Зикр ёфт, ки дар асоси қарори Девони Вазирон аз 22 январи соли кунун 177 хоҷагии ширкатӣ барҳам зада, дар заминаи онҳо 11 ҳазор хоҷагии фермерӣ созмон ёфт.

Дар маҷлис баробари комёбиҳо ба таҳлили камбудиҳо ва муаммоҳое, ки дар фаъолияти корхонаву ташкилотҳои кишоварзӣ ҷой доранд, диққату эътибори махсус нигаронда, супоришҳои дахлдор оид ба барҳам задани онҳо, фароҳам овардани имконияту шароити қулай ба хоҷагиҳои деҳқонӣ ва фермерӣ дода шуданд. **(ӮзА).**

Якмоҳагии бехавфии ҳаракат дар роҳ

Миқдори воситаҳои нақлиётӣ дар ҷумҳурият торафт меафзоянд ва он диққату эътибор ва ҳушёрии доимиро дар роҳҳо тақозо дорад. Ба ҳамин муносибат Девони Вазирон Амрро дар бобати аз 15 апрел то 15 маи соли кунун гузарондани якмоҳагии бехавфии ҳаракат дар роҳ қабул намудааст. Амалӣ гардондани тадбирҳои васеи маҷмӯъгӣ, ки ба фароҳам овардани шароит ба пиёдагардон, пурзӯр кардани диққату эътибор ба вазъи техникии мошинҳо алоқаманд ҳастанд, дар назар дошта шудаанд. Дар байни муҳассилин ба иҷро расондани корҳои зиёд оид ба тавзеҳ додани қоидаҳои ҳаракат дар роҳ пешбинӣ гардидааст.

Диққату эътибор ба ин тадбир бесабаб нест. Мақсад аз он таъмини тандурустии одамон мебошад. Дар тадбири дарпешистода тамоми вазоратҳо, идораҳо, кумитаҳои давлатӣ, муассисаҳои тоифаи мухталиф иштирок мекунанд.

Муҳокимаи масъалаҳои умда

Дар Маркази «Маънавият ва маърифат»-и вилояти Сирдарё семинари минтақавӣ таҳти унвони «Озодии иттилоот ва ВАО» ба амал омад, ки ташаббускори созмон додани он Кумитаи Олий Маҷлис оид ба матбуот ва иттилоот, Оҷонсии Ӯзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот ва ҳокимияти вилояти Сирдарё буданд. Дар семинар сармуҳаррирон ва паёмнигорони соҳаи рӯзномаву радио ва телевизиони вилоятҳои Тошканд, Сирдарё ва Ҷиззах иштирок намуданд.

Дар суханронии раиси Кумитаи оид ба матбуот ва иттилооти Олий Маҷлис Ӯ.Ҳошимов, раиси Бунёди ҷамъиятиву сиёсӣ оид ба демократиконӣ ва ҷонибдории воситаҳои ахбори оммавӣ Ҳ.Дӯстмуҳаммедов ва дигарон хеле муҳим будани қонунҳое, ки оид ба воситаҳои ахбори оммавӣ қабул гардидаанду озодона бархурдор будан аз иттилоотро таъмин месозанд, ба мақом ва аҳамияти ВАО дар такмил додану рушди ҷамъиятамон алоқаманд ҳастанд, зикр ёфт.

Дар бораи аҳамияти этикаи паёмнигорӣ, механизми тайёркунии кадрҳои ҷавони паёмнигорӣ фикру мулоҳизаҳо баён гардиданд. **(ӮзА).**

Рӯйхати нави ташкилотҳои террористӣ дар Австралия

Қонунбаророни Австралия ба рӯйхати ташкилотҳои мавҷудаи фаъолияташон дар ҳудудашон манъгардидаи террористӣ боз шаш гурӯҳро шомил гардонданд. Яъне аз ин рӯйхат ба ном «Ҷунбиши исломии Ӯзбекистон», «Асбат ал-Ансор», «Лашкари исломии Аден» ва ғайра ҷо пайдо карданд.

Мувофиқи қарори қабулгардида он сокинони Австралия, ки бо ин ё он васила ба ин ташкилотҳо алоқаманд дониста мешаванд, ба мӯҳлати 25 сол аз озодӣ маҳрум мегарданд.

Ҳамин тавр Австралия боз як мамлакате гардид, ки ба ном «Ҷунбиши исломии Ӯзбекистон»-ро ба рӯйхати ташкилотҳои аз ҳама хавфноки террористӣ шомил гардонд, ки як қисми шабакаи умумиҷаҳонии терроризми байналхалқиро ташкил медиҳад.

Пештар қарори манъ кардани фаъолияти ба ном «Ҷунбиши исломии Ӯзбекистон»-ро як қатор мамлакатҳои ҷаҳон, аз он ҷумла ИМА, Британиёи Кабир, Канада, ҳамчунин СММ қабул карда буданд.

ОИ «Ҷаҳон».

Саҳми калони бонки байналхалқӣ

Маълум аст, ки дар мамлакати мо барои рушди субъектҳои соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ диққату эътибор пайваста пурзӯр мегардад. Барои тараққиёти минбаъдаи низоми мазкур вомҳои нав ба нави муассисаҳои байналхалқии молиявӣ, бонкҳои калонтарин ҷалб карда мешаванд. Дар байни онҳо Бонки таҷдид ва тараққиёти УРУПО (БТТУ) низ мебошад, ки равобитро бо бонкҳои номдори ҷумҳуриятамон мустаҳкам карда, хатҳои нав ба нави вомгузориро ба рушди соҳаи мазкур мекушояд. Дар бобати ҷалб сохтани вомҳои хориҷӣ саҳми бонкҳои номдори ҷумҳурият, аз қабили Бонки миллӣ, «Саноатқурилишбанк», «Асакабанк», «Уйжойжамғармабанк», «Ӯзприватбанк», Бонки «Ипак йӯли», «Парвинабанк», «Ҳамкорбанк» ва ғайра калон аст. Маҳз ба туфайли саъю кӯшиш ва эҳтимоми ин муассисаҳои бонкӣ ба мақсади бо маблағ таъмин кардани лоиҳаҳои соҳаи соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ равобит бо муассисаҳои номдори молиявии хориҷӣ мустаҳкам мегардад ва самараи хуби худро мебахшад, ки онро рақами зерин ҳам собит месозад. Дар ҳолати то 1 парели соли ҷорӣ барои бо маблағ таъмин кардани лоиҳаҳои соҳаи субектҳои соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарӣ 670 миллион доллар маблағ ҷалб карда шудааст, ки аз он 54 фоизаш ба саҳми Бонки таҷдид ва тараққиёти Урупо рост меояд. Яъне БТТУ ба шарики боэътимод дар бобати ба рӯи об баровардани лоиҳаҳои нав ба нав дар соҳаи мазкур мубаддал гардидааст.

Умуман ҳамкории Ӯзбекистон баъди аъзои он шудани мамлакатамон ба ин муассисаи бонуфузи молиявӣ оғоз ёфта, сол то сол инкишоф меёбад. То ҳол бонки мазкур аз рӯи се хат ба рушди соҳаи мазкур маблағ ҷудо мекунад. Хатти дуюм соли 1997 кушода шуда, ҳаҷми он ба 120 миллион доллари ИМА баробар буд. Хатти сеюм бошад, соли гузашта кушода шуда, ҳаҷми он 140 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод ва ҳаҷми умумии он ба 360 миллион доллар баробар гардида, БТТУ ба шарики бонуфузи молиявии мамлакатамон дар бобати ба рӯи об баровардани ислоҳот гаштааст.

Бонки мазкур ҳамту маблағ ҷудо намекунад, балки дар бобати ба ҳаёт татбиқ кардани лоиҳаҳои мухталиф ҳам саҳм мегирад. То 1 январи соли кунун барои рушди соҳибкории хурду миёна аз рӯи 105 лоиҳаи сармоягузорӣ 172,66 миллион доллари ИМА маблағ ҷудо гардида, аз ҳисоби азхудкунии он 8593 ҷои нави корӣ фароҳам омад. Бар асари азнавкоркарди ашёи хоми маҳаллӣ ба андозаи 44148,4 миллион сӯм молҳои истеъмоли халқ тайёр гардида, аз он 39590,5 миллион сӯмаш дар бозори дохила фурӯхта, ба андозаи 6339 ҳазор доллари он ба мамолики хориҷӣ ба содирот бароварда шуд. Агар дар ин хусус мушаххас ҳарф занем, аз ҳисоби хатти вом, ки бонки мазкур тавассути Бонки Миллӣ ҷудо кардааст, 11 декабри соли 1996 дар вилояти Намангон корхонаи муштараки «Силк Роад» ба кор сар карда, ба азнавкоркарди нахи пахта ва тайёр кардани калобаҳо шурӯъ намуд. Ва маблағи воми мазкур 5 миллион долларро ташкил дода буд. Аз ҳамин ҳисоб 99 ҷои нави кор кушода, дар давоми соли 2002 ба андозаи 2570 ҳазор доллари ИМА 1332 тонна маҳсулот офарида, ҳамааш ба содирот роҳ пеш гирифт.

БТТУ тавассути бонки «Асака» ба мақсади ба роҳ мондани истеҳсоли риштаи пахтагин ва газвор ба корхонаи муштараки «Қоракӯлтекс» ба андозаи 4972,36 ҳазор доллари ИМА соли 2000 вом ҷудо кард. Корхонаи мазкур соли гузашта ба истеҳсоли маҳсулот шурӯъ намуд ва аҳли он 2728 тонна, яъне ба андозаи 3289,1 миллион сӯмина маҳсулоти ивазкунандаи воридотро тайёр карда, 100 нафарро бо шуғли доимӣ фаро гирифт.

«Пахтабонк» бо кӯмаки воми БТТУ ба корхонаи муштараки «Орифен»-и вилояти Самарқанд барои хариди асбобу ускунаи замонавӣ 2980 ҳазор доллари ИМА вомро ҷудо кард. Корхонаи мазкур то 1 январи соли 2003-ум 4182 тонна, яъне 514 миллион сӯмина маҳсулот тайёр намуда, аз он бо арзишаш 300 ҳазор доллари ИМА маҳсулотро дар Федератсияи Россия фурӯхт. 198 миллион сӯмина маҳсулот бошад, дар бозори дохилаи Ӯзбекистон ба фурӯш рафтааст. Аз ҳама муҳимаш, 40 нафар бо шуғли доимӣ таъмин гардиданд.

Ва ин қабил мисолҳоро аз ҳамкории БТТУ бо муассисаҳои бонкиву молиявии ҷумҳурият бисёр овардан мумкин аст. Вале ҳаминро ба алоҳидагӣ таъкид кардан лозим меояд, ки саҳми бонки мазкур дар бобати рӯ ба инкишоф ниҳодани иқтисодиёти Ӯзбекистон, аз он ҷумла рушди соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ пайваста зиёд мегардаду он баробари ҷорӣ кардани усулиятҳои муносибатҳои иқтисодии бозаргонӣ, барои пешрафти инфрасохтори бозаргон, доманадор кардани ҷараёни хусусигардонӣ ҳам нигаронда шудаасту самараи хуби худро мебахшад. Боварӣ ҳаст, ки ҳамкории мазкур самтҳои нав ба навро фаро мегираду баҳри манфиати байниҳамдигарӣ хизмат мерасонад.

European Bank
for Reconstruction and Development

Усмонҷон ДИЛМУРОДОВ,
унвонҷӯи Донишкадаи молияи Тошканд.

Мавзӯи муҳими рӯз

Саҳми амволдорон чӣ қадар аст?

Дар мамлакатамон озодкунии ҷамъият ва демократиконии ҷанбаҳои он бомуваффақият давом дорад. Озодкунӣ дар ҷабҳаи иқтисодӣ пеш аз ҳама маҳдуд сохтани нақши танзимгарии давлат, васеъ гардондани озодии иқтисодии субектҳои хоҷагидорӣ ва мулкдорӣ дар тамоми ҷабҳаҳои иқтисодӣ, мустаҳкам кардани нақшу ҳуқуқи мулкдорон, яъне амволдорон қарор дода шудааст.

Дар бораи озодкунии ҷамъият сухан ронда, дар навбати аввал лозим меояд аз хусуси куллан ҳаллу фасл намудани масъалаи умда-масъалаи амволдорӣ ва дар ҳамин асос ба вуҷуд овардани синфи амволдорон ҳарф занем. Агар бо дигар суханон гӯем, ба мо зарур аст мақсадҳоеро амалӣ гардонем, ки дар назди худ гузоштаем. Ин ба вуҷуд овардани иқтисодиёти серҷанбаест, ки дар он мақоми асосиро амволи хусусӣ ишғол менамояд. Чунки аз таҷрибаи мамолики пешқадами ҷаҳон сабақи махсус бардоштаем: дар мамлакат ба миқдори зарурӣ будани синфи амволдорон ҳамчун кафолатгари мӯътадилӣ ва фаровонӣ дар ҷамъият хизмат менамояд.

Барои ба рӯи об баровардани ин мақсади накӯ, агар гуфтан раво бошад, мақсади ҳалкунанда тамоми корҳоро ба иҷро мерасонем ва кулли тадбирҳоеро меандешем, то ки қарорҳои қабулкардаамон, тадбирҳои андешидаамон оид ба эҳёи ҳисси хӯҷаинӣ дар деҳот, тавассути муносибатҳои пайӣ, тавассути рушди хоҷагиҳои фермерӣ ва деҳқонӣ баробари баланд бардоштани мақоми саҳҳомон дар идоракунии истеҳсолот, оид ба рушди тадбиргарии хусусӣ пурра дар ҳаёт татбиқи худро ёбанд. Баробари ин шароити иқтисодии мусоид ва ҳуқуқӣ барои озодии тадбиргарӣ фароҳам оварда мешавад. Тамоми роҳҳо барои рушди васеи соҳибкории хурду миёна боз карда мешаванд. Механизмҳои таъсирбахши роҳёбии мунтазамонаи сохторҳои тадбиргарӣ ва субектҳои соҳибкории хурду миёна ба захираҳои вом, махсусан аз рӯи хатҳои ташкилотҳои байналхалқӣ, молиявӣ ба вуҷуд оварда мешаванд. Муносибатҳои мутақобилаи онҳо бо сохторҳои молиявӣ, бонкӣ ва дигар сохторҳои иқтисоди бозаргонӣ таҳким бахшида мешаванд. Роҳ ёфтани онҳо ба захираҳои ашёи хом васеъ карда, низомҳое ба вуҷуд оварда мешаванд, ки кафолатгари бозори истеъмоли маҳсулоти офаридаи онҳо ҳам дар дохили ҷумҳурият ва ҳам берун аз ҳудуди он мегарданд. Шабакаҳои бизнес-мактабҳо барои тайёр кардани кадрҳои идоранишини соҳибкории хурду миёна, тадбиргарии хусусӣ, баланд бардоштани маданияти ҳуқуқӣ ва иқтисодии онҳо созмон дода мешаванд.

Ва ин корҳо ба он мақсад ба иҷро расонда мешаванд, ки дар сохтори иқтисодиёт соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ мақоми сазоворонаро ишғол намояд.

Акнун саволи ҳаққонӣ бармеояд: тадбирҳои андешидашуда, қабул гардидани фармонҳои Президент, қарорҳои парлумону ҳукумат чӣ гуна самар меоваранд. Саҳми соҳибкории миёна ва тадбиргарии хусусӣ нисбати маҳсулоти умумии дохила афзун гардидааст ё на?

Бояд тазаккур дод, ки дар ҷумҳурият иқтисодиёти сершакла фаъолона ба вуҷуд оварда мешавад, ки дар он нақши асосӣ ба соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ дода мешавад. Амалӣ гардондани тадбирҳо оиди рағбатноксозии рушди соҳибкории хурду миёна, хеле содда гардондани тартиби номнавискунии онҳо, аз ҳама муҳимаш, ҷорӣ кардани механизми таъсирбахши ҳифзи ҳуқуқҳо ва манфиатҳои қонунии онҳо ба рушду таҳкими минбаъдаи ин сектори муҳими иқтисодиётамон мусоидат мекунад. Ва онро натиҷаҳои соли 2002 ҳам равшан нишон медиҳанд. Дар тӯли тамоми соли гузашта 38 ҳазор фирмаи хурд, корхонаи хурду миёна созмон дода шуда, миқдори умумии онҳо имрӯзҳо ба 240 ҳазор адад расидааст. Аз ҳама муҳимаш, аз ҳисоби рушди тадбиргарӣ, соҳибкории хурду миёна қариб 370 ҳазор коргоҳи нав ба вуҷуд оварда шудааст, ки нисбати ҳисобу китоби дурнамову тахминҳо 1,5 маротиба зиёд мебошад.

Имрӯзҳо ба сектори ғайридавлатӣ 73,3 фоизи маҳсулоти умумии дохила, 71,4 фоизи ҳаҷми маҳсулоти саноатӣ, амалан тамоми маҳсулоти кишоварзӣ, муомилоти моли чакана ва хизмати пулакӣ ба аҳолӣ рост меояд. Бояд зикр намуд, ки дар сектори хусусӣ ҳоли ҳозир тақрибан 35 фоизи тамоми маҳсулоти умумии дохила истеҳсол карда мешавад. Дар айни замон сектори хусусӣ дар бобати истеҳсоли маҳсулоти ҳархелаи хушсифат, вусъат додани ҳаҷми он, корҳои саховатпешагӣ низ нақши калон мебозад. Аз ҳама муҳимаш, нақши онҳо дар бобати бо кори доимӣ таъмин кардани як қисми аҳолии дар натиҷаи ҷорӣ гардидани муносибатҳои иқтисоди бозаргонӣ бекормонда, пайваста баланд мегардад, ки онро мисолҳои зерин ҳам баръало нишон медиҳанд.

Фирмаи хусусии «Акмал», ки дар ноҳияи Оққӯрғони вилояти Тошканд фаъолият пеш мебараду сару сарвари он Раҳимҷон Умаров мебошад, бо натиҷаҳои баландаш дар ҷумҳурият номвар гардидааст. Фирмаи мазкур дар озмуни «Ташаббус-98» ғолиб омадааст. Дар ин ҷо беш аз 105 кас шуғли доимӣ пайдо карда, моҳ аз моҳ бештар дастмузд мегиранд. Чунки ҳар сол ба андозаи 80-90 миллион сӯм маҳсулоти арзон тайёр мекунанд. Маҳсулотеро ба бозор мебароранд, ки ҷои воридотии онро мегирад. Фоидаи софи фирма ҳар сол аз 3-4 миллион сӯм кам намегардад. Ба буҷа қариб 40 миллион сӯм саҳм мегирад.

Ё худ ғолиби озмуни ҷумҳурии «Ташаббус-2003» аз рӯи номинатсияи «Тадбиргари беҳтарин» корхонаи «ПГС»-и шаҳри Тошкандро гирем. Ба он Полянте Свешников сарварӣ мекунад.

Дар ин ҷо сифати маҳсулотро асоси комёбиҳои истеҳсолӣ мепиндоранд. Аз ҳамин сабаб корхонаи мазкури хусусӣ таҷҳизоти барқии аълосифатро ба мизоҷон ва харидорон пешкаш мекунад. Маҳсулоти аз нигоҳи экологӣ софро тайёр мекунад. Аз ҳамин сабаб чандин бор бо мукофотҳо, минҷумла диплоли «ЭКОСАН» тақдир гардидааст. Дар озмуни «Ташаббус-2003» ғолиб омада, бо диплом ва мукофоти Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон автомобили «Матиз» тақдир гардид. Дар ин корхона касбиёни фидокор ва чашмикордон кор мекунанд, гӯем ягон муболиғае намебуд. Минҷумла Темур Хайруллин, Наим Содиқов барин васлгарони барқӣ бо дастони тиллоии худ маҳсулотеро меофаранд, ки харидоронаш пайваста зиёд мегарданд. Худи директори корхона Полянте Свешников парастори сифат аст ва аз ин рӯ онро аз дигарон ҳам талаб мекунад.

Сарвари фирмаи хусусии «Хатича» Хатича Воҳидоваро дар ноҳияи Қизилтеппаи вилояти Навоӣ фаъолият пеш мебарад, ҳамагон «Модари 200 нафар зану духтар» ном мебаранд. Дар ин ҷо 74 нафар бо ҳунармандӣ машғул гардида, 100 нафар дар хона кор карда, маҳсулоти сермасрифро омода месозанд. Маҳсули дасти онҳо ҳар сол ба 4 миллион ва аз он зиёдтар сӯм ба фурӯш меравад.

Ё худ сарвари фирмаи хусусии «Имкон»-и шаҳри Қувасои вилояти Фарғона Набиҷон Маҳмудовро гирем. Ин инсони саховатпеша аз ҳисоби маблағи фирмаи худ дар деҳаи Валик бинои мактабро сохта додааст. Алҳол дар мактаби мазкур 425 нафар хонанда таҳсил карда, ҳамроҳи омӯзгорони худ мудом даст ба омин бурда, ба тадбиргар барори кор, сиҳҳат-саломатӣ металабанд. Алҳол мактаби мазкур ба гимназия мубаддал ёфтааст ва аз ин рӯ тадбиргар ҳар сол барои тармими бинои он дасти мадад дароз мекунад. Дар айни замон ба омӯзгрони малаканоке, ки аз дигар маҳал омада дар ин ҷо ба хонандагон таълиму тарбия медиҳанд, аз тарафи тадбиргар ба алоҳидагӣ рағбатнок карда мешавад.

Баробари ба забон гирифтани ин далелҳо боз саволи ҳаққонӣ бармеояд: миқдори ин тадбиргарон ва субектҳои соҳибкории хурду миёна зиёданд ва ё камшуморанд? Албатта, кам аст. Чунки моҳияти ин масъаларо на ҳамагон хуб дарк кардаанд. Мебояд саҳми тадбиргарони хусусӣ ва субектҳои соҳибкории хурду миёна нисбати маҳсулоти умумии дохила боз ҳам баланд бардошта шавад. Чунки талаби давру айём ҳамин аст. Дар айни замон таҷрибаи мамолики аз нигоҳи иқтисодӣ тақозо дорад, ки ба рушди ин ҷанба боз ҳам диққату эътибор пурзӯр гардад. Чунки ҳоло дар мамолики мутараққӣ, аз он ҷумла дар ИМА саҳми сектори хусусӣ дар бобати истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба 48 фоиз, Ҷопон ба 51 фоиз, Фаронса ба 45 фоиз баробар аст. Азбаски мо ҳам мақсад пеш гузоштаем, ки аз сафи онҳо ҷои муносиби худро ёбем, мебояд ба рушди тадбиргарии хусусӣ, соҳибкории хурду миёна диққату эътиборро пурзӯр гардонем. Мо гаштаву баргашта ба ин эътимод ҳосил кардаем, ки агарислоҳот дар ҷое бомуваффақият амалӣ гардад, дар ҳамон маҳал амволдори воқеӣ ба миён меояд. Он чиз муҳим нест, ки вай амволдори корпоративӣ ва ё хусусист. Аз ҳама муҳимаш, вай амволдор на дар сухан, балки дар амал мебошад. Мо бояд эътироф намоем, ки аз рӯи моҳият дар иқтисодиётамон иштироки давлат ҳамоно калон мебошад ва он дар навбати аввал дар миқдори зиёди саҳмҳои давлатӣ дар амволи корхонаҳо, ҳиссаи калони давлат дар маблағгузории асосии корхонаҳои хусусигардондашуда, дар механизми консервативии тақсими давлатӣ ва дар айни замон дар даҳолати бевоситаи давлат ба фаъолияти субектҳо зуҳур меёбад. Дар айни замон муносибатҳои мутақобилаи тадбиргарии хусусӣ ва соҳибкории хурду миёна бо ташкилотҳои вому расондадиҳии ашёи хом, нуриҳои минералӣ, техника, адои хизмат мувофиқи талаби замон набуданашро ҳам аз ёд набояд фаромӯш кунем. Агар ин камбудиҳо ислоҳ гарданд дар он сурат саҳми амволдорони воқеӣ афзуда, онҳо қувваи ҳалкунанда ва пешбарандаи ҷамъият мегардиданд, ки аз он ҳам ҷамъият ва ҳам халқ фоидаи калон мебинад.

Э.ТУРДИҚУЛОВ.

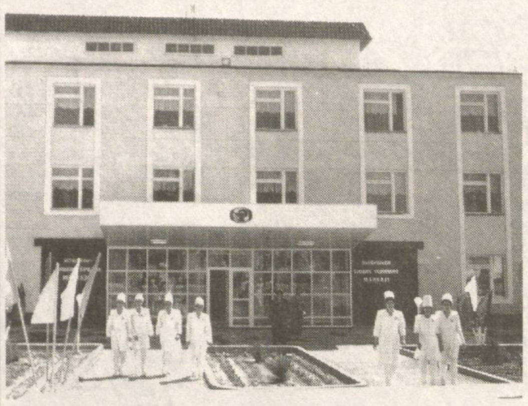

Боз як шабакаи «Ёрии таъҷилӣ»

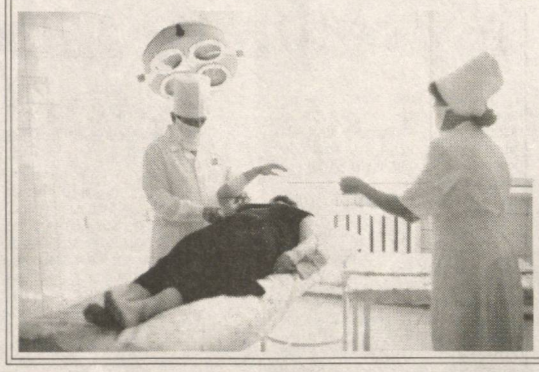

Дар ноҳияи Попи вилояти Намангон барои амалӣ гардондани тадбирҳо дар доираи Барномаҳои «Соли маҳаллаи обод» ва ислоҳсозии низоми таълиму тарбия ва тандурустӣ корҳои зиёде ба иҷро расонда, натиҷаи хуби худро мебахшанд. Аз он ҷумла бинои замонавии мактаби рақами 61-ум сохта шуд, ки то ҳол дар ҳолати ночор буд. Аҳли мактаб баробари бинои замонавӣ соҳиби асбобу ускунаи навтарини таълим ҳам гардиданд. Роҳи Исковут-Поп дар асоси талаби замон аз нав сохтаву тармим карда мешавад. Се бинои коллеҷ эъмор гардид. Ба ин мақсадҳо аз ҳисоби буҷаи давлат 3 миллиард сӯм маблағ сарф гардиданаш ба нақша гирифта шудааст. Дар айни замон мактабҳои рақамҳои 10 ва 23-уми ноҳия соҳиби грантҳои ҳукумати Ҷопон гардиданд. Барои оммавӣ гардидани варзиш дар байни бачагон ҳам ғамхорӣ карда мешавад. Ба ҳамин мақсад маркази савдои «Табассум» аз нав ҷиҳозонида, ба маҷмӯи варзиш мубаддал мегардад. Дар Боғи истироҳат ва фарҳанги ба номи Мамаҷон Раҳимов майдони иловагии варзиш ташкил ёфт. Дар деҳаи Хоҷаобод Гузари «Маҳаллаи обод», дар шаҳри Поп маҷмӯи «Лола», дар деҳаи Ғурумсарой бошад, маҷмӯи «Маҳаллаи обод» дари худро боз намуданд.

Дар ноҳия дар бобати ислоҳсозии соҳаи тандурустӣ дар доираи барномаи давлатӣ корҳои зиёде карда шуданд ва мешаванд. Дар солҳои истиқлол дар деҳаҳои Найман, Ғурумсарой, Хӯҷаобод, Резак, Гулистон, Теппақӯрғон ва Санг пункти нави замонавии духтурии деҳот дари худро боз намуданд. Ҳамчунин барои расондани хизмати хуби тиббӣ масканҳои шифо дар деҳаҳои Уйғур, Янгиобод, Хонобод, Бекмирзообод ҷавобгӯи талаби замон гардонда шуданд.

Ба қарибӣ бошад, дар ноҳия беморхонаи нави «Ёрии таъҷилӣ» дари худро боз намуд. Муассиса, ки дар заминаи яке аз шӯъбаҳои беморхонаи маркази ноҳия ташкил ёфтааст, бахши марказии илмии вилоятии кӯмаки оҷилии тиббӣ гардид. Дар он шӯъбаҳои реаниматсия, анестезиология, ҷарроҳӣ, устухонбандӣ, терапия, маризиҳои бачагон фаъолият пеш мебаранд. Марказ барои дар як навбат ба 60 нафар дардманд расондани хизмати баландмалакаи тиббӣ қодир аст. Барои сохтану ҷиҳозонидани он 285 миллион сӯм харҷ гардид.

Дар маросими кушоиши он баробари меҳнаткашони ноҳия меҳмонони сершумор аз деҳаву ноҳияҳои ҳамсоя низ иштирок намуданд.

***Дар суратҳо: 1.** Намуди умумии бинои шабакаи «Ёрии таъҷилии тиббӣ». **2.** Дар хонаи ташхис. **3.** Ҳамшираҳои шафқат **Гӯзал ХОЛМИРЗОЕВА** ва **Марғуба ИСОМИДДИНОВА**.*

Аксбардор: Турғунбек МАҲКАМОВ.

Ватан мунтазир аст!

Аз он шоду масрурем, ки ба Ватан хизмат мекунем

Ҷавононе, ки худро фарзанди вафодори Ватан меҳисобанд, аз хусуси хизмат дар сафҳои Қувваҳои Мусаллаҳро мудом орзу мекунанд. Ҳаракат мекунанд ҷасорату матонати ба мардон хосро намоиш диҳанд. Барои ҳар як ҷавон хизмати ҳарбӣ, махсусан дар солҳои истиқлолият, дар ҳақиқат, вазифаи муҳиму фахрӣ гардидааст.

Дар солҳои сипаришудаи истиқлолият дар Қувваҳои Мусаллаҳи мо ҳам тағйиротҳои калон рух доданд. Ва ин комёбиҳо пеш аз ҳама ба ислоҳоте вобаста аст, ки дар соҳаи ҳарбӣ таҳти сарпарастии Президенти мамлакат, Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳ Ислом Каримов ба рӯи об баровардa мешавад.

Ҳоли ҳозир яке аз вазифаҳои муҳим дар роҳи ба вуҷуд овардани Ӯзбекистониояндааш бузургу дурахшон созмон додани лашкарест, ки бо техника, силоҳи замонавӣ муҷаҳҳаз асту хуб тайёр гардидаасту ба талаботи айём ҷавобгӯсту камшумор, сафарбаркунанда асту барои нигоҳ доштани дахлнопазирии сарҳадҳои мамлакат ва якпорчагии ҳудуд қодири қобил мебошад.

Дар иҷлосияи нӯҳуми Олий Маҷлис сарвари давлатамон самтҳои мушаххаси тайёркунӣ ба хизмати ҳарбӣ ва куллан беҳтар кардани хизматро дар сафҳои Қувваҳои Мусаллаҳ муайян намуданд. Баланд бардоштани обрӯву эътибори хизмат, ҳифозатгарони Ватан, дар асоси қарордодӣ созмон додани артиш чун мамолики хориҷӣ, тайёркунии таркибе, ки тайёрии хуби ҳарбиро гузаштааст ва кам кардани мӯҳлати хизмати ҳарбӣ, таъмини обективнокии даъват, такмил додани фаъолияти комиссияҳои даъватӣ аз ҷумлаи онҳо мебошад.

Ва ин фикру мулоҳизаҳои пуркимат ҳангоми дар иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлис аз тарафи вакилони халқ қабул гардидани Қонун «Дар бораи ӯҳдадориҳои умумии ҳарбӣ ва хизмати ҳарбӣ» пурра ба назар гирифта шуданд.

—Дар қонун вазифаҳо ва механизмҳои асосии такмил додани низоми хизмати ҳарбӣ, қонунгузории ҷорӣ ва самтҳои ҳамкорӣ бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ, раёсатҳои ҳарбӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, мақомоти худидораи шаҳрвандон дар фаъолият оид ба тайёркунии ҷавонони омодагардида ба хизмат, интихоб кардан ба сафҳои Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат мунъакис ёфтаанд,— мегӯяд сарвари бахши дуюми шӯъбаи оид ба корҳои мудофиаи ноҳияи Собир Раҳимови шаҳри Тошканд, майор Командор Касаев.— Алҳол дар асоси қарори Девони Вазирон аз 13 марти соли кунун «Дар бораи ба захира ҷавоб додани шаҳрвандоне, ки мӯҳлати муқарраргардидаи бамӯҳлати хизмати ҳарбӣ ва умури муқобилро адо кардаанд ва даъвати навбатӣ» корҳои тайёрӣ оид ба даъвати баҳории шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон моҳҳои апрел-май, ки соли таваллудашон 1976—1985 мебошаду барои ба маъқуф гузоштани хизмат ҳуқуқ надоранд, авҷ гирифтааст.

... Дар шӯъбаи оид ба корҳои дифои ноҳияи Собир Раҳимов ба бисёр ҷавононе дуҷор омадем, ки хоҳиши дар сафҳои артиш хизмат карданро доранд. Вале набояд фаромӯш кард, ки ба он касе мушарраф мегардад, ки ҳам аз нигоҳи ҷисмонӣ ва ҳам маънавӣ хуб тайёр шудаанд. Дар даъвати кунунӣ дар ноҳия 418 нафар ба хизмат даъват карда шудаанд. Вале аз онҳо навад нафар ба хизмат қабул карда мешаванд.

Ҳамин тавр, мувофиқи қонуни нав, аз соли кунун эътиборан ҷавононе, ки ба гузарондани хизмати бамӯҳлати ҳарбӣ тайёр ҳастанду барои маъқуф гузоштани он ҳуқуқ надоранду аз хизмат озод карда шудаанду ба мӯҳлати даъватӣ барои хизмат ба сафҳои Қувваҳои Мусаллаҳ даъват карда нашудаанд, ба захираи даъватии сафарбаркунанда шомил гардонда мешаванд.

Ба дараҷаи баланд ташкил кардани даъват ба сафҳои Қувваҳои Мусаллаҳ, хушсифат таъмин кардани сохторҳои артиш бо ҷавонони ҳам ҷисмонан ва ҳам маънавӣ солим ба таркиби комиссияҳои даъватӣ ҳоли ҳозир намояндагони Ҷунбиши ҷамъияти ҷавонони «Камолот», бунёдҳои «Нуроний» ва «Маҳалла», мақомоти худидораи шаҳрвандон, кумитаи занон шомил гардонда шудаанд. Ва он пеш аз ҳама барои таъмини ошкорбаёнии фаъолияти комиссияҳои даъватӣ, обективнокии қабули қарорҳо аз хусуси даъват ба хизмати бамӯҳлати ҳарбӣ мусоидат мекунад.

Аз Ватани мустақил фахру ғурур кардан, ба ёди он зиндагӣ кардан, ки ту ба одамон зарур ҳастӣ, ҳаёт ба сар бурдан бахту саодат мебошад. Ба ин ҳангоми сӯҳбат бо ҷавононе, ки барои ба хизмат рафтан тайёрӣ мебинанд, бори дигар гувоҳ гардидем. Дар қалби ҳар яки онҳо фахру ғурури миллӣ доштан ҳис мегардид.

— Ман дар артиш хизмат карданӣ ҳастам,— мегӯяд Мирҷамол Тошмуҳаммедов, ки дар мавзеи Қорақамиши шаҳри Тошканд истиқомат мекунад.— Ба фикрам, ин қадами аввалини ман дар ҳаёти мустақилона гардида, роҳи минбаъдаи ҳаётиамро муайян месозад. Чунки ман орзуи афсар, ҳимоятгари Ватан шуданро дар дил мепарварам.

— Ман ҳам ба хизмат тайёрии хуб дидам, то ки афсар гардам,— ба сӯҳбат ҳамроҳ мегардад дӯсти ӯ Нурҷон Бойҷонов.— Мехоҳам дар сафҳои қувваҳои ҳавоии десантӣ хизмат кунам. Аз озмоиш хуб гузаштам ва боварӣ дорам, ки орзуям ҷомаи амал мепӯшад.

Боз як даъватшаванда, ки худро Андрей Дригин муаррифӣ намуд, чунин таъкид намуд:

— Ситоди даъватӣ бо таҷҳизоти зарурӣ муҷаҳҳаз аст. Мутахассисони баландмалакаи тиббӣ муоинаи даъватшавандагонро ҳамаҷониба ва пухта мегузаронанд. Дар ин ҷо на танҳо ба тандурустӣ ва тарбияи ҷисмонӣ, ҳамчунин ба дараҷаи маълумот ва қобилияти идрокии шахс ҳам диққату эътибори махсусро менигаронанд.

Суханони мазкурро шунида, беихтиёр ба хотир китоби Президенти мамлакатамон «Артиши миллии мо—кафолатгари боэътимоди истиқлолият, ҳаёти орому осоиш» меояд. Дар он таъкид гардидааст, ки сарбозони артиш на танҳо аз нигоҳи ҷисмонӣ пурқувват бошанд, сирру асрори техника ва технологияи ҳарбиро хуб донанд, балки аз нигоҳи интеллектуалӣ фарқ кунанд, азму иродаи қавӣ, сифати аз ҳама нек, садоқатмандӣ ба ҳалқро соҳиб бошанд.

Аз ин мебарояд, ки корҳое, ки алҳол дар ситодҳои даъватӣ ба иҷро расонда мешаванд, ба минбаъда баланд бардоштани иқтидори Қувваҳои Мусаллаҳамон, бозсозии артиши миллӣ хизмат мерасонад, ки такягоҳи асосӣ барои халқ гардидааст.

Беҳзод НОРБОЕВ,
мухбири ЎзА.

Ҳунармандони марғелонӣ

Дар шаҳри Марғелон шӯъбаи ҳудудии «Иттиҳодияи ҳунармандӣ» фаъолият пеш бурда, 1450 нафар устоён аз рӯи намуди ҳунармандӣ аъзо мебошанд. Аз онҳо 1000 нафарашро марғелониён ташкил медиҳанд. Ва он бесабаб нест. Аз қадим Марғелон маскани ҳунармандону устоёни гулдаст буда, ба косибу дӯзандагон, устоёни ҳунарманди хеш ифтихор дорад.

Махсусан атласе, ки дар Марғелон тайёр карда мешаваду чашми касро бо нафисиву зебогии худ мерабояд, ба занону духтарони Шарқ ҳусни нотакроре бахшидааст ва мебахшад. Ва ин анъаноти ҳунармандии атласбофӣ баъди истиқлолияти ҷумҳурият аз нав эҳё гардид. Аз он ҷумла, устои гулдаст Матлуба Турғунова, аз маҳаллаи Ӯрдатагии шаҳр дар хонадони худ мактаби устоду шогирдро созмон дода, аъзои «Иттиҳоди ҳунармандӣ» гардид. Ҳоли ҳозир дар мактаби мазкур бисёр ҷавонон сирру асрори ҳунармандиро меомӯзанд.

Машғулияти асосии Матлуба тайёр намудани либосу ҳар гуна маҳсулоти ороишӣ аз атлас, беқасам ва шоҳӣ мебошад. Ва омӯзиши сирру асрори ин ҳунарро аз шогирдон дареғ намедорад.

***Дар сурат:** дарздӯзи моҳир **Дилдора Султонова**. Вай аз мактаби **Матлуба Турғунова** бисёр сирру асрори касбро аз бар намудааст.*

Аксбардор: Муқимҷон ҚОДИРОВ (ЎзА).

Соли маҳаллаи обод

Беҳтарин посбони маҳалла

Ба муносибати ба рӯи об баровардани талабҳои Барномаи «Соли маҳаллаи обод» дар масканҳои истиқоматӣ ва ноҳияҳои шаҳри Тошканд дар бобати ободонии маҳаллаҳо, таъмини сулҳу салоҳ, меҳру оқибат ҳар гуна тадбирҳо ҷомаи амал пӯшонда, озмунҳо созмон меёбанд.

Ба қарибӣ бо ташаббуси шӯъбаи ноҳиявии Мирободии Ҷунбиши ҷамъиятии ҷавонони «Камолот» дар байни посбонони маҳаллаҳо, омӯзгорон-мураббиён озмун таҳти унвони «Посбони аз ҳама беҳтарини маҳалла» гузаронда шуд. Дар он сардори маҳаллаи «Туркистон», ситоди такягоҳи милисаи он ғолиб омада, «Посбони аз ҳама беҳтарини маҳалла»-ро ба даст овард.

Ва он самараи ҳамин мебошад, ки дар маҳаллаи мазкур пеши роҳи қонуншиканӣ баста шудааст. Аҳливу тифоқии аҳли он самараи хуби худро мебахшад.

Ғ.БЕКНАЗАРОВ.

Андеша ва мушоҳидаҳо

Сӯи ту сипос орам, аз домани хок...

Боз боронҳову боронҳо... Пирон дар омад-омади баҳор зимни «гуселкунӣ»-и фасли дай (зимистон) баъди барору сардиҳои паёпай ҳамеша дуо мекунанд: «Кош ин баҳор серобӣ шавад». Ингуна (гуфтаҳо) илтиҷои пирони дар кӯраи оташи рӯзгор пухта имсол ҳам мустаҷоб гардид магар, ки боз боронҳову боронҳо...

Охир, баҳорон кӯҳсор ҷамоли зебову рангини бештаре мегирад. Дар кишвари мо магар кам аст, ин гуна манзараҳои зебову назаррабо. Зиёданд, дар ҳар сари қадам вомехӯранд, ингуна талу теппаҳо ва доманаи баландиҳои кӯҳсорон, ки шукуфтаҳои лолаву раёҳин қолини махмалинро мемонад, ҳатто чашмро мебаранд.

Даме, ки сар-сари кӯҳи ватан сапеда дамид,
Хурӯс аз ҷигараш бонги субҳгоҳ кашид,
Зи ҳафтранг ба бар курта, духтари Наврӯз,
Бар даргаҳи дили ман аз раҳи дароз расид...

Ин баҳор мардуми диёри мо аксаран баҳри ҷашнкунии Наврӯзи зарнисор ҳамингуна масканҳоро баргузиданд. Нахуст ба идгоҳи форишиён дида медӯзем:

Идгоҳ аз дидгоҳи халқи мо гул кардааст,
Ҳамчу саҳро баъди ҳосилҳо таҳаммул кардааст,
Бар қадаш аз баҳри симӣ симкокул задааст.

Дар ноҳияи Фориш, ки қариб нисфи ҳудуди вилояти Ҷиззахро ташкил медиҳад, мардум ба майдони «Қизилкир», ки солҳост сайлгоҳи халқи маҳаллӣ гардидааст, баромаданд. Дар ин сайлгоҳ суруду таронаҳои халқӣ ба чор сӯ танин андохт. Намудҳои гуногуни бозиҳои миллӣ ба маърази тамошо гузошта шуд. Ин гуна ҷашнҳои наврӯзӣ дар дигар ноҳияҳо (Пахтакору Зафаробод, Дӯстлику Мирзочӯл, Ғаллаоролу Зомин)-и вилоят, ки дорои зиёда аз 30 намояндагони миллатҳои гуногун буда, онҳо даст ба дасти ҳамдигар дода кору меҳнат мекунанд, ки ба таври оммавӣ низ ташкил гардид.

Рӯзи дигар дар маркази вилоят шаҳри Ҷиззах тантанаҳо боз доман паҳн кард. Ҷиҳати тафовутноки наврӯзи имсолаи вилоят барьало ба чашм мерасид. Дар барномаву намоишҳои хурди театрикунонидашудаи намояндагони ноҳияҳо таъриху гузаштаи начандон дури халқи маҳалли худ акс ёфта буд...

Дар майдони асптозии «Отчопар» бузкашӣ бар авҷи аъло расид. Ин сафар ҳам паҳлавонони номӣ Фарҳод (Зарбдор), Шертой (Ғаллаорол) ва Бахтиёру Дониёр (Фориш) маҳорати худро нишон доданд. Мукофоти мошини сабукрави «Матиз»-и мусобиқаи идонаро Фарҳоди зарбдорӣ ба даст даровард.

Дар шаҳру навоҳии вилояти Навоӣ низ Наврӯзи аҷамро ба таври хос пешвоз гирифтанд. Дар ноҳияи Навбаҳор як сӯ машшоқон чангу чағона зада, ҳофизон чун мурғони чаман ва булбулони баҳорон нағмасароӣ мекарданду як сӯ модарон дар дегҳои калон-калон таоми момоён—суманак мепухтанд. Дар Конимех чӯпонони гуногунмиллат дӯстонашонро ба юрти якдигар даъват намуданд. Нуратогиён, ки ба номҳои муқаддаси манзили худ ҳамеша арзи сипос меоваранд, имсол ҳам ба садоқату вафодорӣ ин рӯзи муборакро таҷлил карданд.

Аз тамошо ва гашту гузар миёни ин тӯдаи одамон дар ин гуна рӯзҳои фараҳафзо дар дил андешае падид меояд. «Наврӯз кош ҳаррӯз бошад, гулхани наврӯзӣ, дуои наврӯзӣ, навои наврӯзӣ ва билохира ишқи наврӯзӣ гӯӣ баробар ба ишқи худоӣ мудом дилҳоро руҳу тавон бахшад!».

Эй гулхани наврӯзӣ,
Эй оташи пок,
Сӯи ту сипос орам,
Аз домани хок.

Аз партави худ ишқи худоӣ бирасон,
Дунёи маро ба рӯшноӣ бирасон,
Чун оташи зардӯшт гуноҳамро сӯз,
Аз Порс маро ба порсоӣ бирасон!

Аз Наврӯз то Наврӯз

Хусусияти хоси Наврӯз он аст, ки бо қадами неку шарофати он бисёр бинову иншоотҳо бунёд ёфта, басо корҳои хайру босавоб ба анҷом мерасанд. Дар шаҳри Ҷиззах бинои «Хонаи саховат» («Саховат уйи») ва диспансери эндикринологии бачагона (муассисаи тиббие, ки ба табобат ва роҳҳои пешгирии бемориҳои бачагона тахассусонида шудааст) сохтаву аз нав таъмир карда ба истифода дода шуд. Ба бунёди ин ду муассиса ҳамагӣ 120 миллион сӯм маблағ сарф шуд. Дар қад афрохтани ин ду бинои замонавӣ бинокорони ҷамъияти саҳҳомии «Жиззахқурилиш» саҳм гирифтанд.

Дар шаҳри Нуратои вилояти Навоӣ бинои коллеҷи педагогӣ бунёд ёфт. Акнун дар ин коллеҷ аз рӯи 9 намуди барномаи таълим таҳсил мекунанд. Ба гимназияи рақами 1-уми шаҳри номбурда 12 дона компутер супурда шуд. Ҳамчунин ба масофаи 2 километр ба воситаи қубурҳо гази табиӣ гузаронида шуд.

Дар ноҳияи Қизилтеппа (9 нафар) ва Навбаҳор (90 нафар) қариб 100 нафар наврасро тӯи суннатӣ карданд, ки бепарастору фарзандони оилаҳои камбизоат буданд. Наврӯз иди бунёдкорӣ ва эҳёи суннатҳои миллист.

Анорбойи ШОДИПУР,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилоятҳои Ҷиззаху Навоӣ.

Ба муносибати 667-умин солгарди Амир Темур

Амир Темур. Ҳаёти баъд аз марг

(Давомаш. Аввалаш дар шумораҳои гузашта)

Амир Темур дар боғи Ҳазрати Нақшбанд

Шабе Амир хоб дид, ки девонаи жўлидамўе якто нон ба Амир дод. Амир аз он қадре шикаст, ба дигаре дод. Аз хоб бедор шуд, ин гап ба (дўсташ) Қиморӣ накл намуд. Қиморӣ дар ҷавоб чунин гуфт: ин рўҳияти солиҳа аст, он нон дурр аст, иборат аз рабъи маскун, бузургон ба ту дода; Аммо, ту мебоист, ки лаби ўро намешикастӣ, тамомии рўи заминро мегирифтӣ. Ҳоло се ҳиссаро мегирӣ.

«Аммо, Амир гуфт: Шавқи он девонаи дар хоб дидаам, маро маҷнун кард. Дигар хабар омад, ки Амир Қароғини кўнғирот амр кардааст, ки ҳар ҷо толиби илм бошад, қатл кунанд. Ҳоло дар Бухоро аз мулло касе намондааст. Амир гуфт: рафта шарри он золимро аз сари мардуми Бухоро дафъ кунам. Хонимро дар Қаршӣ гузошта, маа Қиморӣ ба Бухоро мутаваҷҷеҳ шуд. Баъд аз тайи манозил ба музофоти Бухоро дохил шуданд. Ба мақоме расиданд, ки деворе то камари одамӣ кашидаанд, боғе ва чаҳорбоғе ва ҳавзе, бар суфаи ў бўрё андохтаанд. Амири Соҳибқирон омада бар болои суфа нишаст. Дид, ки хатте навишта; бар шохи дарахт овехтаанд: ҲАРКӢ АЗ ИН МЕВАҲО ХЎРАД - ЗОМИН, НАХЎРД — ЗОМИН.

Амир аз ин навишта ҳайрон шуд. Қиморӣ гуфт: нахўред, ки зомин мешавед. Амир гуфт: Охир, зомин хоҳем шуд; Хўрдани ў беҳтар аст аз ҳар мева, ки дили Амир аз он мехост. Амир аз дарахт мева чида мехўрад. Баъд аз як шабу рўз девонае баромад, ки аз салобати ў замину замон, макину макон чун кўраи симоб меларзид. Қиморӣ гуфт: Инак, соҳиби боғ берун омад; Аз барои меваҳое, ки хўрдаем, лат хоҳад кард. Ў гуфт: Шумо чӣ мардумед, ки меваҳои боғи маро мехўред? Амир гуфт: мо, мусофирем. Гузаштаи роҳ будем, ин боғро дидем, дар ин (ҷо) хат навиштаанд, ки ҳар кас хўрад ҳам зомин, нахўрад ҳам зомин. Гуфтем, агар зомин шавем, чизе, хўрда зомин шавем.

Девона гуфтанд: Магар ту писари Тарағай Баҳодурӣ, номат Амир Темур аст. Амир, «тақсир», - гуфта дар қадами эшон афтод. Он девона гуфтанд:

— Маро Муҳаммад Фазли Бухорӣ мегўянд, Нақшбанди Баҳоваддин низ мегўянд. Ин боғ аз ман аст. Дар роҳи худо киштаам. Ҳар касе, ки ояд, аз меваи ў бихўрад. Ин мавзеъро Қасри Орифон мегўянд. Амир гуфт: Чаро навиштаед, ки хўрад ҳам зомин асту нахўрад ҳам зомин мешавад. Гуфтанд: — Ҳар кӣ хўрад, ман зомин, ки бе ў қадам дар ҷаннат намонам.

Ҳар кӣ нахўрад, зомин, ки дар ҳаққи худ ҷафо карда бошад.

«Занҷири дари сарои шоҳӣ...»

Чун ҳазрати Худованд ҳамчун хоҳад, ки хилъати каромат ва либоси қобилият бар қомати қавм аз ақвом.. бо нури ҳидоят дар муъаяд бар авом бар қабзаи хок бе бок нуфта бар ангезад, то далели гумроҳии водии залолат бо шамъ роҳи саргаштагони биёбони ҷаҳолат гардад. Ғараз аз мантиқи каломи саодат анҷом он, ки дар айёми салтанати Баёнқулихон, дар ҳангоми ҳаёти Шайх - ул - олам қуддусу сирруҳу, Ҳазрати Саид Ато қудусу сирруҳу соҳибиршод буданд. Аз ҷиҳати рашки вилоят, ки дар миёни ... пайдост ба Ҳазрати шайх - ул - олам мунозаат карданд, чунончи ин рубоиро ба Ҳазрати Шайх - ул - олам фиристоданд:

Эй хирадманд, Шайх Бохарзӣ,
Ба илло ар ту ба арзане арзӣ.
Доимо зист кардаӣ бо хар,
Чун туро гуфтаанд, Бохарзӣ.

Ҷавоби Шайх - ул - олам:

Эй хирадманд, тоқате мекун,
Чанд хоҳӣ ту маъсият варзӣ,
Баъд аз ин зист мекунам бо ту,
Чун маро гуфтаӣ ту - Бо хар зӣ.

Чун Баёнқулихонро ба Ҳазрати Шайх иродате буд, Ҳазрати Саид Аторо ихроҷ фармуд.

Баёнқулихон Мир Саид Аторо гуфт: ҳар ҷо, ки аз он макрўтар надонӣ, туро он ҷо фиристам. Саид гуфтанд: Маро ба Туркистон фирист. Алқисса,Саййидро бар шутуре савор карда ба марди ғализ дод, ки ҳамеша шутурро меронд, бар лаби дарё бурда монд. Ҳазрати саййид рў ба сўи Туркистон оварданд. Аммо, Бадр Ато, Узун Ҳасан Ато қуддуссоллоҳ.. ба талаби Пири Комил мерафтанд, қариби Туркистон расиданд, диданд, марди сиёҳчеҳрае подабонӣ мекунад. Худ дар намоз истода, марокиб (ҳайвонҳо - М.О) ҷаро мекунанд. Қадам ба ҳар хоре, ки мениҳад, ба пои ў намехалад. Эшон пурсиданд. Азизон гуфтанд:

— Мо, чаҳор кас ба талаби Пири комил баромадем: Ҳазрати Занги Ато дар шаш ҷиҳат бў кашиданд, гуфтанд: Ҳарчанд бў мекунам, дар атрофи олам, аз худ беҳтар намебинам. Бадр Ато Садр Ато, Узун Ҳасан Ато мурид шуданд. Саид Ато мурид нашуданд. Ато ин рубоиро гуфтанд:

Занҷири дари сарои шоҳӣ моем,
Сандуқи ҷавоҳири илоҳӣ моем.
Аз моҳ гирифта то ба моҳӣ, моем,
Бо ин ҳама нур, дар сиёҳӣ моем.

Аммо кори он се кас тараққӣ кард. Саид аз шаккокӣ пушаймон шуданд. Охир, Анбар-она, ки зани эшон буданд, Саид Ато арз карданд: пир ба ман ҳеҷ эътино надоранд. Анбар - она шаб дар фаррошӣ ба Занги Ато арзи Саид Аторо карданд. Занги Ато гуфтанд: Ўро ғурури муллоӣ ва сайоддат нест. Охир, ба таълими Анбар - она Саид Ато худро дар намаде печида дар сари роҳи пир афканданд. Дар гузаштан, қадами Занги Ато бар синаи Саид Ато расид, илми ҳол дар Синаи Ато мавҷ зад. Занги Ато табассум карданд. Баъд аз он кори Саид Ато тараққӣ кард. Номи Саид Ато Саид Аҳмад будааст.

Шабе Саид Ато хоб диданд ки селоби сиёҳ, аз сўи дашти қипчоқ меояд. Дуо карданд. Он селоб сафед шуд, дар Мовароуннаҳр даромад, оламеро хароб кард. Аждаҳое аз сўи Қаро Қурум омад. Он селобро тамом дар кашид. Аммо, дар он селоб бистуҳафт моҳӣ буд. Дар пушти ў аждаҳои ҳаждаҳшоха буд. Чун бедор шуданд, аз Занги Ато пурсиданд. Занги Ато гуфтанд: ин селобе, ки ту дидӣ, ақвоми чаттаанд... сафед шудан, ба давлати нав, ба шарафи мусулмонӣ хоҳанд расид. Он бисту ҳафт моҳӣ, он аст ки аз эшон ин миқдор кас подшоҳӣ кунанд. Муддати як давр муштарии иолати Мовароуннаҳр аз Оли Темурӣ ба эшон хоҳад монд...

...Баъди ин, муаллифи ривоят, Саид Аторо ба ҷое мебарад, ки: «аз дили ошиқон гармтар ва аз чашми сангдилон хушктар бувад». Он қадар ташнагӣ ғолиб омад ки Бадр Ато аз по афтоданд. То ба дараҷае ки тўтии рўҳашон сўи шакаристони дайри тайрон кард...» ва эшон дар ҳамин ҷо ба хок супурданд... Ҷиҳати расидан ба асли мақсад эшон расиданд ба ҷое ки «ҳазор кўдак ҳама либоси сиёҳ дар бар,он чи асбобе, ки кўдакон бозӣ мекарданд, дар даст омада магар дар сари ҷавоне дар чарх даромаданд, бутҳо дар гардан он ҷавонро саҷда карданд, ба бозӣ муқаддас (машғул) шуданд; Мисли БУҶУЛБОЗӢ, ва ТЎББОЗӢ ва ҶУЗБОЗӢ мекарданд, ба ҳамдигар ГЎШТИН мегирифтанд».

...Баъдан, аз каромотҳои Саид Ато сухан меварзад, ки билохир онро Хоҷа Камоли Табрезӣ низ мешунаванд ғазале ирсол медоранд:

Аз шароб аҷаб мастӣ, ба ҷуз бар мо маёр,
бар мо май ор,
Ғофилона менамоӣ тарки сар, бар мо маёр,
бар мо май ор.
Побараҳна, бар дами шамшери мо бозӣ макун,
Чашми ибратро кушо, бар мо маёр, бар мо май ор.
Оҳи кавнайнро бар якдигар меафкананд
Мешавад зеру забар, бар мо маёр, бар мо май ор.
Синае дорем чок аз шавқи дастандози ишқ,
Бар кафи моҳ аст чун теғи дусар бар мо маёр
бар мо май ор.

«Чун ғазал ба ҳазрати Саид Ато расид, рашки вилоят ва ғайрати сайодат дар мавҷ даромад, филҳол хомаи зарринро гирифта ғазале иншо карда ба ҷониби Табрез, ба хидмати Хоҷа Камол фиристоданд.» Ғазал:

Мо ба сўи ломакон аз баҳри савдо меравем,
Бохабар бош аз матоъи хеш, то мо ба яғмо
меравем.
Аз гаронӣ ҳамчу гавҳар пой дар гил мондаем,
Мо, сабукрўҳон чу хас бар рўи дарё меравем.
Ояти сайф аст, мадди мисраъи шамшери мо,
Уммарое қатл шуд, ба дори ҳарб танҳо меравем.
Лашкаре мо кофирони ваҳдатанд, аз рўи ишқ,
Мо зи каъба даргузашта, бар калисо меравем.
Ихтиёри мо ба дасти мо набошад, Аҳмадо,
Ҳар тарафҳо мебарӣ мо, гарчи танҳо меравем.

(Давом дорад).

М. ОТАХОНЗОДА.

Ба муносибати зодрўзи устод Садриддин Айнӣ

Айнӣ ва Ҳайрат

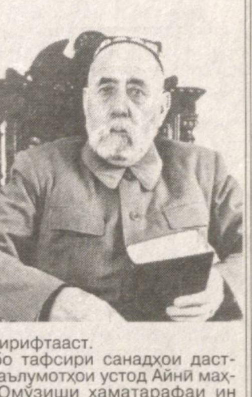

Устод Садриддин Айнӣ ва шоири ҳунарманду навҷў Муҳаммадсиддиқи Ҳайрат доир ба бисёр масъалаҳои адабӣ ва ҳодисаҳои муҳими замон ҳамақида буданд. Онҳоро шароити хафакунандаи зиндагии аморати Бухоро ҳамрою ҳамандеша сохта буд.

Устод Айнӣ дар шеъру шоирӣ низ Ҳайратро устоди хеш шинохтааст. Мавқеи онҳо дар шинохти ҳунари асил, хоса шеър низ ба ҳам наздик буда, аз оғози фаъолияташон ҳар ду таҷаддудхоҳ будаанд.

Муносибати ин ду шахсияти барҷастаи таърихи адабиёти тоҷик танҳо ба дўстиву рафоқати ин ду маҳдуд намешавад, балки нишонаи ҷонфидоӣ ва собитқадамии онҳо дар роҳи ташаккули фарҳанги тоҷик аст.

Дар бораи Айнӣ ва хидматҳои ў дар таърихи адабу фарҳанги тоҷик асарҳои зиёде навишта шудааст. Худи устод низ маълумоти дақиқ ва бебаҳоеро аз сарнавишти инсонӣ ва ҳунарии хеш ба мо боқӣ гузоштааст. Ба ин маънӣ, ҷузъиёти аслии зиндагии ў омўхта ва муайян шудааст. Бо ин мо гуфтанӣ нестем, ки дар роҳи омўзиши ҳаёт ва эҷодиёти устод ҳеҷ мушкилоте ба назар намерасад. Мушкилиҳои таҳқиқнашуда ҳастанд. Бисёр масъалаҳое, ки то ин вақт омўхта шудаанд, низ таҷдиди назар мехоҳанд.

Яке аз масъалаҳои ба назари мо муҳими фаъолияти Айнӣ алоқамандӣ ва робитаи ў бо рўшанфикрон, аз ҷумла аҳли қалам аст. Хоса онҳое, ки шахсияти ҳунарӣ ва ҳайсияти инсонии онҳо барои имрўзиён чандон равшан нест.

Муҳаммадсиддиқи Ҳайрат аз ҷумлаи чунин шахсиятҳои адабист, ки мутаассифона, мо дар бораи ў маълумоти хеле каме дар даст дорем.

Бинобар ин ҳам дар ин кор мо кўшиш ба харҷ додем, ки дар заминаи тафсири робитаҳои дўстонаи Айниву Ҳайрат баъзе лаҳзаҳои сарнавишти инсонӣ ва адабии онҳоро ба қадри имкон муайян кунем.

Дар ин равиш дар асоси маълумотҳои устод Айнӣ муносибати ин ду, моҳияти робитаи онҳоро муайян карда, дар ин замина масъалаҳои таъсири Ҳайрат ба Айнӣ, муносибати Ҳайрат ба Садри Зиё, назари Айнӣ ба шеъри Ҳайрат, робитаи маънавии Айниву Ҳайрат бо Аҳмади Дониш ва ғайраро ҳаддал имкон муайян созем. Ҳамчунин дар асоси қиёсу муқобила моҳият ва арзиши таърихии андешаҳои Айниро дар бораи Ҳайрат ва ҳунари ў таъкид кунем.

Омўзиш ва муайян кардани ин масъалаҳо арзиши фаровони илмӣ, адабӣ ва таърихӣ дорад. Бояд гуфт, ки дар тадқиқоти олимони соҳа, аз ҷумла Муҳаммадҷон Шукуров, Иосиф Брагинский, Расул Ҳодизода, Раҳим Ҳошим ва дигарон оид ба ҷузъиёти ин масъала баъзе ишораҳо ба назар мерасанд. Вале таҳқиқи комили ин масъала ба таври бояду шояд анҷом нагирифтааст.

Таҳқиқи мо бо тафсири санадҳои дастрас, махсусан маълумотҳои устод Айнӣ маҳдуд мешавад. Омўзиши ҳаматарафаи ин мушкилот, аз ҷумла дар заминаи контексти маълумотномаҳои дастрас муайян кардани ҷузъиёти комили зиндагӣ ва ҳунари Ҳайрат қобили мулоҳизаҳои махсус мебошанд.

1.Маълумоти Айнӣ дар бораи Ҳайрат

Устод Айнӣ нахустин бор дар асари гаронқадраш «Намунаи адабиёти тоҷик» 1926 доир ба Ҳайрат маълумот овардааст. Ин шояд аввалин маълумот дар бораи Ҳайрат ва шеъри ў бошад. Баъдтар устод дар «Мухтасари тарҷимаи ҳоли худам» ва «Ёддоштҳо» санадҳои иловагиеро аз таърихи дўстӣ ва робитаи ҳунариаш бо Ҳайрат нақл мекунад, ки арзиши фаровони таърихӣ касб кардаанд.

Агар мо чунин ҳолатро ба назар гирем, ки ин маълумотҳо барои муайян кардани сарнавишти инсонӣ ва ҳунарии Ҳайрати ҷавонмарг арзиши фаровони таърихӣ доранд, он вақт ба ҳақиқат будани мулоҳизаи зерин донишманди адабиёт Муҳаммадҷон Шукуров шубҳае намемонад. Ў менависад, ки «алҳақ, на фақат «Намуна...», балки ҳамаи навиштаҳои ў (Айнӣ - шарҳи мо) дар бораи классикони адабиёти форсу тоҷик тибқи «фармудаи таърихӣ ба майдон омадаанд ва ў дар ин кор «амри зарурати таърихро ба ҷо оварда буд».

(Давомаш дар саҳ.4)

Садриддин Айнӣ ва олимони Самарқанд

Имсол аҳли илму адаб 125 солагии зодрўзи яке аз фардони бузурги таърих, олим ва адаби халқҳои тоҷику ўзбек Садриддин Айниро васеъ ҷашн мегиранд. Ба ин муносибат дар Самарқанд ҳам анҷумани байналхалқии илмӣ барпо мегардад ва лозим донистем, ин мақоларо манзури шумо - хонандагони гиромӣ гардонем.

Устод С.Айнӣ ва А.Лоҳутӣ. (Сурат аз бойгонӣ).

Садриддин Айнӣ дар Бухоро - дар диёре, ки садҳо нафар олимону адибони маъруфро ба хазинаи тамаддуни умумиҷаҳонӣ армуғон намудааст, тавлид шуда, ҳанўз аз охирҳои асри Х1Х ҳамчун шоир ба майдони адабиёт қадам гузоштааст. Сонитар вай бо тақозои тақдир ба Самарқанд омада, умри бобаракати ў минбаъд дар ҳамин ҷо гузоштааст. Дар ин куҳаншаҳри Машриқзамин, ки асрҳо ин ҷониб сайқали рўи заминаш мехонанд, на танҳо қисми асосии асарҳои бадеиву илмии худро эҷод намудааст, балки солиёни зиёд ба ҳаракати илмиву адабии Самарқанд сарварӣ намуда дар кори ҳамчун олим ва адиб ба воя расидани даҳҳо фарзандони тоҷику ўзбек саҳми беназир гузоштааст.

Эҷодиёти гуногунпаҳлўи устод Айнӣ ҳанўз аз ибтидои асри ХХ диққати олимону адибонро ба худ кашида, махсусан асарҳои калонҳаҷму баландмазмуни ў омили пайдоиши як қатор тадқиқотҳои пурарзиши илмӣ шуданд, ки ба қалами олимони шинохта И.С. Брагинский, М. Шукуров, Х. Мирзозода, Б. Валихоҷаев, Р. Муқимов, Н. Раҳимов, А. Сайфуллоев, С. Табаров, А. Маниёзов, Ю. Бобоев, М. Ҳасанов ва дигарон тааллуқ доранд.

Бояд гуфт, ки ҳаёт ва эҷодиёти устод Айнӣ ҳанўз аз овони дар қайди ҳаёт буданаш диққати аҳли илму адаби Самарқандро низ ба худ кашида, аз ҷониби онҳо нахустин тадқиқотҳои илмӣ нисбати паҳлўҳои ҷудогонаи илмиву адабии ў ба сомон расонида шуданд.

Яъне қариб дар як вақт бо мактаби адабиётшиносии Самарқанд, ки худи устод онро сарварӣ мекард, мактаби айнишиносии Самарқанд низ ба вуҷуд омад. Дар ин ҷода хидмати адабиётшиноси номӣ Воҳид Абдуллои Самарқандӣ, ки сонитар ҳамчун академики фарҳангистони улуми Ўзбекистон дар рушду камоли илму фарҳанги ҷумҳурият хизматҳои шоиста кардааст, бағоят калон аст. Минбаъд анъанаҳои ўро олимони варзидаи адабиётшинос, арбоби шоистаи илми Ўзбекистон, академик Ботурхон Валихўҷаев ва профессор Раҳим Муқимовҳо ҳамчун аъзои «Кумитаи Айнӣ», ки ҳанўз ибтидои солҳои 60 - уми садаи гузашта дар назди Фарҳангистони улуми Тоҷикистон таъсис ёфтааст, бо муваффақият давом доданд. Як қатор тадқиқотҳои пурарзиш оиди ҳаёт ва эҷодиёти устод Айнӣ аз ҷониби ин олимони маъруф ва шогирдони онҳо табъу нашр гардиданд.

Ҷолиби диққат аст, ки паҳлўҳои гуногуни эҷодиёти Айнӣ ҳамчун маърифатпарвар, донандаи хуби таърихи халқу Ватан, олими адабиётшинос ва забоншиноси нуктадон аз назари олимони ин соҳаҳо дур намондаанд. Зеро устод Айнӣ ҳанўз дар ибтидои асри гузашта ҳамчун адиби маърифатпарвар дар рушду камоли мактабҳои ҳамонвақтаи «усули ҷадид» саҳмгузорӣ намуда, дастуру васоити таълимӣ тартиб дода, барои бачаҳо шеъру ҳикояҳо навишта, манзурашон гардонида буд. Ана ҳамин ҷиҳати фаъолияти устод Айнӣ диққати тадқиқотчии соҳаи маърифат Абдукалим Ғаниевро ба худ кашида вай дар мавзўи «Ақидаҳои маърифатпарварӣ - педагогии Садриддин Айнӣ» рисолаи номзадӣ нависта, ҳимоя кард, ки сонитар ин тадқиқоти ў дар шакли рисолаи алоҳида бо унвони «Садриддин Айнӣ - педагог» нашр гардид. Устоди Донишгоҳи давлатии Самарқанд, олими адабиётшинос Талъат Абдуҷабборов, ки солиёни зиёде оид ба ҳақиқатнигорӣ дар насри устод Айнӣ тадқиқот мебурд, дастури таълимиро оиди ҳаёт ва эҷодиёти устод манзури хонандагон гардонид. Минбаъд дар китобҳои дарсии барои мактабҳои олӣ таълифгардидаи устодони Донишгоҳи Давлатии Самарқанд Р. Муқимов ва С. Мирзоев низ мо эътибори махсус додани муаллифонро нисбати ҳаёт ва эҷодиёти устод Айнӣ мушоҳида менамоем.

Аз ибтидои солҳои 60 - уми асри гузашта қариб ҳар сол гузаронидани анҷуманҳои илмӣ тахти унвони «Солонаи Айнӣ» ба ҳукми анъана даромадааст. Бо саъю эҳтимоми олимон ва аҳли ҷамоати Самарқанд чанде аз маҷлисҳои «Солномаи Айнӣ» дар Самарқанд гузаронида шуда, қариб аксари маҷлисҳо бо иштироки олимони Самарқанд мегузаштанд. Аз ҷумла олимони Самарқанд дар анҷуманҳои «Солномаи Айнӣ», ки дар шаҳрҳои Душанбе, Хоруғ, Бухоро, Истаравшан, Хуҷанд, Панҷакент шуда гузаштааст, низ бо маърўзаҳо баромад кардаанд, ки беҳтарини онҳо дар маҷмўаҳои «Ҷашнномаи Айнӣ» нашр гардидаанд.

Ба ғайр аз ин ҳар сол дар зодрўзи устод - 14- 15 апрел дар осорхонаи устод Айнӣ воқеъ дар Самарқанд, ки ҳоло зиёратгоҳи оламиён гардидааст, тантанаҳои пуршукўҳи адабӣ ба вуқўъ мепайвандад. Бо кўшиши аҳли илму фарҳанги Самарқанд ва дастгирии Ҳукумати Ўзбекистон ба шарафи 100- солагии устод Айнӣ анҷумани байналхалқӣ ба вуқўъ пайваст, ки дар кори он олимону адибони номӣ аз як қатор мамлакатҳои олам ширкат варзида буданд.

Ба шарафи ҳамин анҷуман маҷмўаи махсуси асарҳои олимони Самарқанд тахти унвони «Масъалаҳои филология ва равобити адабӣ» («Ҷашнномаи Айнӣ») аз нашр баромадки, дар он беш аз даҳ мақолаи илмии ба ҳаёт ва эҷодиёти устод Айнӣ бахшидаи олимони Самарқанд гунҷида буд, ки онҳо имрўз ҳам қимати худро дар айнишиносӣ гум накардаант.

Олимони Самарқанд инчунин тадқиқотҳои худро нисбати паҳлўҳои ҷудогонаи эҷодиёти Айнӣ ва хотираҳои худро ў дар рўзномаву маҷаллаҳои ватаниву хориҷӣ, маҷмўаҳои дастҷамъии илмӣ, китобҳои хотираҳо аз қабили «Садриддин Айнӣ дар хотири дўстон ва шогирдон», «Айнӣ замондошлар хотирасида» ва ғайраҳо нашр намудаанд. Бахусус навиштаҳои Воҳид Абдуллоев, Раҳим Муқимов, Авлиёқул Абдусамадзода, Тўрақул Зеҳнӣ, Ҳамид Азаматов, Наберахўҷа Валихўҷаев, Абдуқодир Ҷомеъ, Ҳасан Ирфон, Фахриддин Маъруфӣ, Шароф Муҳаммадиев, Исмоил Акрам, Мардонқул Муҳаммадқулов ва дигарон ҷолиби таваҷҷўҳанд.

Баъди истиқлолияти Ўзбекистон чун дар дигар соҳаҳои ҳаёти иҷтимоӣ дар ҷараёни таълим низ дигаргуниҳо ба вуқўъ пайваста, «Қонун дар бораи таълим,» «Барномаи миллии тайёр намудани кадрҳо», «Андозаи давлатии таълим» барин ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ба ҳаёт татбиқ мегардад. Аз ҷумла, дастурҳои нави таълимӣ, ки афкори истиқлоли миллии наврасону ҷавонон ташаккул медиҳад, сомон дода шуда, дар асоси онҳо китобҳои дарсӣ таълиф ёфта истодаанд. Хусусиятҳои забонию арзишҳои миллии тоҷикони Ўзбекистонро ба эътибор гирифта, аз ҷониби як зумра олимону омўзгорони Самарқанд «Барномаи таълими адабиёти тоҷик барои синфҳои Y - 1Х» таҳия шуда аз нашр баромад, ки дар он ба омўхтани ҳаёт ва эҷодиёти Садриддин Айнӣ низ диққати махсус дода шудааст.

Омўзгорони мактабҳои вилоят низ ҳангоми тадриси эҷодиёти Айнӣ ба нуктаҳои ҷудогонаи ҳаёт ва фаъолияти ў эътибор дода, кўшиш менамоянд, ки ба хонандагон - шогирдони имрўза барои ҳамчун инсони комил ба воя расанд. Бо ин мақсад гузаронидани ҳар гуна дарсҳои ноанъанавӣ, ташкили намоишномаҳо аз рўи асарҳои Айнӣ, зиёрати осорхонаи устод Айнӣ ва ғайра аз ҷониби омўзгорони соҳибтаҷрибаи мактабҳо ҷолиби диққатанд. Чунончи, омўзгори тоифаи олии забон ва адабиёти тоҷик аз мактаби ба номи Рўдакии шаҳри Самарқанд Муяссара Баҳодурова дар ин ҷода таҷрибаи шоёни диққат дорад. Бо ҳамин мақсад вай китобчаи худро тахти унвони «Садриддин Айнӣ - донишманди бузург» аз тариқи нашриёти хурди «Нурафшон» аз нашр баровардааст. Беҳуда нест, ки барои таҷрибаомўзӣ ва иштирок дар, тадбирҳои нисбати 125- солагии зодрўзи устод Айнӣ созмон додааш на танҳо аз мактабҳои вилоят, балки аз шаҳри Панҷакенти Тоҷикистон низ ҳамкасбон ташриф оварданд. Ин гуна мисолҳоро оиди омўзишу тарғиби ҳаёт ва эҷодиёти устод Айнӣ ва асарҳои баландмазмуни ў боз хеле овардан мумкин аст.

Ҳамин тариқ, тадқиқу тарғиби эҷодиёти устод Айнӣ, аз ҷониби аҳли илму фарҳанг ва маърифати Самарқанд чандин даҳсолаҳо ин ҷониб давом дорад ва ҳар бор нисбати ў суханони тоза пайдо мегарданд. Анҷумани илмии байналхалқӣ, ки ба шарафи 125- солагии зодрўзи ў дар Самарқанд бо иштироки олимони ватаниву хориҷӣ баргузор мегардад, бори дигар далели ин гуфтаҳои мост.

Аслиддин ҚАМАРЗОДА,
устоди Донишгоҳи Давлатии Самарқанд.

Навгониҳои Тоҷикистон

Ҳамкории дурнамо

Масъалаҳои ҳамкорӣ байни Ҳукумати Ҷумҳурияти Тоҷикистон ва Бонки тараққиёти Осиё (БТО) дар соҳаи идоракунии муҳити атроф дар рафти мулоқоти ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурият Қозидавлат Қоимдодов бо сарвари намояндагии БТО дар Ҷумҳурияти Тоҷикистон Тоҳир Қадрӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Ҷонибҳо ба пешомадҳои ба рўи об баровардани барномаҳои минтақавӣ оид ба вуҷуд овардани низоми ягонаи мониторинги муҳити атрофи мамолики Осиёи Марказӣ, аз он ҷумла Тоҷикистон, ҳамчунин расондани кўмаки техникиро дар ин самт аз тарафи Бонки тараққиёти Осиё диққату эътибори махсусро нигаронданд.

Қ.Қоимдодов зикр намуд, ки Ҳукумати Ҷумҳурияти Тоҷикистон як қадар тадбирҳои мушаххасро оид ба рўи об баровардани лоиҳаҳо андешидааст. «Мо барномаи аз тарафи БТО таҳиягардидаро ҷонибдорӣ мекунем ва тамоми шароитро барои кори пурбарори муассисаҳои бонкӣ дар самти мазкур оид ба мониторинги муҳити атроф фароҳам меоварем»—гуфт вай.

Т.Қадрӣ ба Ҳукумати Тоҷикистон барои ҳамкории зич ва фароҳам овардани шароити мусоид ба фаъолияти миссияи БТО дар Душанбе миннатдории худро баён сохт.

Нақша: 610 ҳазор тонна

Дар Тоҷикистон соли 2003 тайёр намудани 610 ҳазор тонна «тиллои сафед» дар назар дошта шудааст. Аз рўи маълумотҳои Вазорати кишоварзӣ маълум мегардад, ки соли ҷорӣ барои кишти пунбадона 282,4 ҳазор гектар замин ҷудо карда шудааст, ки нисбати соли гузашта 13 ҳазор гектар зиёд аст.

Соли 2002-юм 515400 тонна пахта ҷамъ оварда шуд, ки нисбати нақшаи пешбинигардида 85,9 фоизро ташкил дод. Аз он ҷумла, 112,8 ҳазор тонна пахтаи маҳиннах тайёр шуд, ки аз нақшаи пешбинигардида 22,7 фоиз зиёд аст.

Соли 2003 ҳаҷми ба хориҷ фурўхтани пахтаи тоҷик 17,4 фоиз, яъне 137,2 ҳазор тоннаро ба андозаи 71,5 миллион доллар ташкил медиҳад ва ба 17,4 фоизи тамоми маҳсулоти ба содирот баровардаи Тоҷикистон рост меояд.

Ба фароҳам овардани режими мусоид барои хоҷагиҳои пахтакор сарвари Тоҷикистон ба фармон дар бобати беэътибор донистани 5 фоиз андоз ба арзиши иловагии маҳсулот имзо гузошт, ки ба тамоми ҳосили соли кунун ва 10 фоизи андози фурўши нахи пахта аз 1 январи соли 2003 мутааллиқ аст.

Тадбири ташкилоти ғайридавлатӣ

Намояндаи ташкилоти инсонпарваронаи ғайридавлатии байналхалқии ихтиёронаи тиббии «Духтурон бидуни сарҳад» (Ҳўлланд) дар Тоҷикистон тадбирро тахти унвони «Арианро озод кунед!» гузаронд. Вай тахти доираи тадбири байналхалқӣ ба муносибат duздида рафтани собиқ мутобиқгари корҳои ташкилоти «Духтурон бидуни сарҳад» Ариан Эркеля мегузарад, ки 7 моҳ муқаддам дар Доғистон рух дода буд. Тақдири Ариан Эркеля то ҳол маълум нест.

Муовизаи ғайриқонунӣ меафзояд

970 грам моддаи заҳрогин-симоб дар рафти амалӣ гардондани тадбирҳои оҷилӣ аз тарафи кормандони Раёсати корҳои дохилаи вилояти Суғд дар ноҳияи Бобоҷон Ғафуров аз шаҳрванд Амон Тўйчиев мусодира гардид.

Чуноне ки сарвари Раёсати корҳои дохилаи вилоят, полковники милиса А.Абдуҳомидов хабар дод, дар тўли се моҳи соли кунун миқдори симоби мусодирагардида қариб 11 килограммро ташкил дод. Ҳоли ҳозир нархи як килограмм симоб дар «бозори сиёҳ» аз 500 то 800 долларро ташкил медиҳад.

Аз аввали сол то моҳи апрел аз тарафи кормандони соҳаи корҳои дохилаи Ҷумҳурияти Тоҷикистон дар вилояти Суғд ҳамчунин 4 килограмм симоби дигар мусодира гардидааст.

Дар арафаи сафари Президенти ФР

Бо сафари расмӣ Раиси Шўрои Федертсияи Маҷлиси Федеролии ФР Сергей Миронов дар Душанбе меҳмон гардид. Чуноне ки аз умури матбуоти Вазорати умури хориҷаи ҶТ хабар доданд, С.Миронов бо Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонов, Раиси Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олӣ Маҳмадсаид Убайдуллоев вохўрда, ҳамчунин дар ҷамъомади Маҷлиси Олӣ дар таркиби васеъ иштирок намудааст.

Ҷонибҳо, аз он ҷумла масъалаҳои алоқаманди сафари дар пешистодаи Президенти Россия Владимир Путинро ба Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор доданд, ки охири моҳи апрел ба амал меояд.

Бомаблағфарогирии сохтмони манзил

Мувофиқи қарори махсуси Ҳукумати Тоҷикистон маблағи муттамарказонидашудаи ба сохтмони манзилҳои истиқоматӣ дар вилояти худмухтори Бадахшони кўҳӣ таъмингардида соли ҷорӣ ба 600 ҳазор сомонӣ расонда мешавад. Маъмурияти вилоят қарор кард, ки аз се ду қисми маблағ ба сохтмони манзили истиқоматӣ дар маркази маъмурии вилоят, боқимонда ба минтақаҳо,аз он ҷумла ноҳияҳои Ванҷ ва Дарвоз харҷ мегардад.

Солҳои охир дар ҳукумати маҳаллӣ имконият барои ҷудо кардани маблағ барои ба амал баровардани барномаи манзил дар маҳалҳо пайдо гардид. Ба қарибӣ манзилгоҳҳои нав дар ноҳияи Рошткалъа ба истфода супурда, дар он соҳибонашон бурёкўбон карданд.

Зарар се миллион сомонӣ

Офати табиӣ ба хоҷагии халқи вилояти худмухтори Бадахшони кўҳӣ се миллион сомонӣ зарар расондааст. Аз маблағи мазкур дар натиҷаи умум гардондани маълумотҳое, ки аз маҳалҳо расидааанду бар асари сел зарар дидаанд, аниқ гардид. Ҳоли ҳозир роҳҳои автомобилгарди вилоят кушода шудаанд. Ба ҷуз ин хатти алоқа ва барқ боз ба кор сар кард. 50 тонна озуқаворӣ, ки аз тарафи ҳукумат ба сифати кўмак ҷудо гардидааст, байни зарардидагон тақсим карда мешавад.

Меҳмонони британӣ дар Суғд

Сарвари идораи оид ба корҳои Шарқи назди Вазорати умури хориҷаи Британиёи Кабир Сайман Батт ва сафири Британиёи Кабир дар Ҷумҳурияти Тоҷикистон Майкл Смит ба вилояти Суғд омаданд.

Онҳо аз корхонаи муштараки «Зарафшон» дар Панҷакент дидан карда, масъалаи минбаъда вусъат додани ҳамкориро байни доираҳои корчаллони ду мамлакат мавриди баррасӣ қарор доданд. Дар маркази вилоят диққату эътибори ҳайати вакилонро корхонаи муштараки «Кабоол-Тоҷик-Текстайзл» ба худ ҷалб сохт, ки меҳмонон ба масъалаҳои ташкили истеҳсолот, азнавкоркарди нах ва тайёркунии газвори пахтагин марок зоҳир намуданд.

Ҷашнвораи филмҳои варзишӣ

Тоҷикистон ният дорад, ки дар ҷашнвораи байналхалқии дуюми филмҳои варзишие иштирок кунад, ки аз 26 то 30 май дар Теҳрон шуда мегузарад. Барои муносиб пешкаш кардани дастовардҳо дар ин ҷашнвора Кумитаи миллии олимпии Тоҷикистон озмунро барои интихоби филмҳо эълон намудааст.

Созмондиҳандаи ҷашнвора Фарҳангистони олимпии Эрон мебошад. Шарти иштирок дар ҷашнвора оддист: филмҳое қабул карда мешаванд, ки дар шакли дилхоҳ ба навор бардошта шудаанд. Аз он ҷумла, филмҳои ҳаваскорон ҳам ба инобат гирифта мешаванд.

«Туркистон-пресс»—«Вароруд».

Мизоҷон мамнунанд

Аҳли меҳнати шўъбаи Нуратогии Бонкҳои саҳҳомиву тиҷоратии «Пахтабонк» ва Бонки мардумии Ўзбекистон дар бобати ба рўи об баровардани ислоҳот саҳм мегиранд ва муассисаҳои калонтарини молиявии вилояти Навоӣ ба ҳисоб мераванд. Дар шўъбаи ноҳиявии «Пахтабонк» миқдори мизоҷон ба 593 адад баробар аст. Ва он нисбати соли 2001-ум 113 адад зиёд мебошад.

Аз тарафи кормандони шўъбаи мазкури бонк ба субектҳои соҳибкории хурду миёна, тадбиргарии хусусӣ, дигар субъектҳои хоҷагидорӣ вом ҷудо карда мешаваду алҳол миқдори вомгирандагон аз 47адад зиёд аст. Ҳаҷми умумии маблағи ҷудогардида аз 96,4 миллион сўм бештар мебошад.

***Дар сурат:** коркунони бахши нуратогии «Пахтабонк» **Сайёра ХАМИДОВА** ва **Кибриё ШОДМОНОВА** ҳангоми адои хизмат.*

Аксбардор: Собир ЗУФАРОВ (ЎзА).

---

18 апрел — Рўзи байналхалқии ҳифзи ёдгориҳои торихӣ ва фарҳангӣ

Пуштбонӣ мебояд

«Бино бар маълумоти олимон дар қаламрави Ўзбекистон беш аз 8 ҳазор ёдгориҳои бостоншиносӣ (археологӣ) мавҷуд будаанд. Мутаассифона, қисмати бештарини онҳо ҳангоми азхудкунии заминҳои нав ва бинокориҳои замони Шўравии собиқ аз байн рафтанд», — менависад олими ўзбек, директори Пажўҳишгоҳи бостоншиносии Фарҳангистони улуми Ҷумҳурияти Ўзбекистон, доктори улуми торих, профессор Т. Ширинов.

Ба наздикӣ ман бо устоди хеш, олимаи номдори бостоншинос ва санъатшинос, академик Галина Пугаченкова доир ба ин мавзўъ, яъне ҳифзу нигаҳдории ёдгориҳои бостоншиносӣ сўҳбат доштам. Ва инак фишурдаи ин сўҳбати тўлонӣ бо олимаи шинохта.

«Агар дар ҳудуди аҳолинишине пушта (теппагӣ) - е ҳаст, бояд тадқиқу таҳқиқ карда шавад, — мегўяд Галина Анатольевна.

— Ин пажўҳишро бояд мутахассисони соҳа ба амал бароваранд. Натиҷаҳо ва хулосаҳои ба даст омада қазоват хоҳанд кард, ки зарур аст ё не? Дар ҳар сурат он пуштаро бидуни тадқиқу таҳқиқ намебояд ҳамвор кард. Дар ҳоли ҳозир ҳифзу нигаҳдории ёдгориҳои бостоншиносӣ бар дўши маҳаллаҳо, саҳеҳтараш кумитаи маҳаллаҳо вогузошта шудааст. Маҳз ин кумитаҳо бояд аз онҳо пуштбонӣ намоянд. Дар кишвари мо бисёр ёдгориҳои бостоншиносӣ тўли солҳои дароз таҳқиқ карда мешаванд. Бо вуҷуди ин ҳанўз бисёр паҳлўҳои ҳафриётҳо омўхтаву баррасӣ нашудаанд. Чунончӣ, шаҳраки Афросиёби назди Самарқанд аллакай тўли 100 сол тадқиқу таҳқиқ мегардад, вале ҳанўз бисёр сирру асрори нокушуда дорад ва мебояд кашф карда шавад. Бешубҳа, барои кашф кардану бозтоб сохтани ин сирру асрор боз даҳсолаҳои зиёде заруранд. Вазифаи мо аз он иборат аст, ки дар ҷавонону пасовандони худ эҳсоси муҳаббат ва ифтихору эҳтиромро нисбати торихи халқи хеш, фарҳангу тамаддуни худ тарбия намоем. Барои ин, бахусус, омўзгорони торих бояд саҳмгузор бошанд. Дар машғулотҳо дарсҳои доир ба торихи кишвари худ, ёдгориҳои бостоншиносӣ ва ҳафриётҳо сўҳбатҳои шавқовар гузаронанд.

Дар хотир бояд дошт, ки дар пуштаҳое (теппагиҳое), ки қадимианд, шояд боқимондаҳои қасрҳои куҳан, маъбадҳо, қалъаҳо, аркҳо ё худ сохтмонҳои дигар маҳфуз бошанд. Ҳамчунин дар қаъри ин пуштаҳо шояд ганҷинаҳои тиллову нуқра, маснуоти заргарӣ ё худ тангаҳои қадима, маҳсулоти аз биринҷӣ, мис, оҳан, шиша ва санг офаридашуда, маснуоти кулолӣ ва дигар ашёҳо нуҳуфтаанд, ки барои илм қадру қимати бағоят бузург доранд», — мегўяд академик Галина Пугаченкова.

Мусоҳиб Павел СИЛИН, муаррих.

Айнӣ ва Ҳайрат

(Аввалаш дар саҳ.3)

Чун санадҳои овардаи ӯро аз ҳаёти Ҳайрат барин намояндаи адабиёти охири асри Х1Х ва ибтидои асри ХХ тоҷик таҳлил мекунем ва баъзе лаҳзаҳои ҳаёти ӯ пеши назарамон равшан мегардад, арзиши ин иқдоми ватанхоҳона ва миллатдӯстонаи Айнӣ бештар намудор гардида, моҳияти амали «фармудаи таърих» - ро ба ҷо овarданаш равшантар ошкор мешавад.

Устод Айнӣ дар «Намунаи адабиёти тоҷик» дар қатори даҳҳо суханварони тоҷик аз осори Ҳайрати ноком, ки қурбони дунёи ситам ва ҷаббори гашта буд, намунаҳо меорад. Ва нахустин бор шеъри Ҳайратро низ қазоват мекунад, ба ҳунари шоирии ӯ баҳо медиҳад.

Мулоҳизаи зерини Айнӣ дар бораи Ҳайрат имрӯз на фақат арзиши тарҷумаҳолӣ дорад, балки мавқеъи ӯро дар таърихи адабиёти тоҷик таъин мекунад. Айнӣ меоварад, ки «Ҳайрат аз шарикдарсони фақир аст. Аммо аз камоли истеъдод ва ишқи адабиёт дар хурдсолӣ ба мартабаи устодӣ расида буд. Фақир низ қавоиди арӯз ва баъзе нозукиҳои санъати адабияро аз ӯ омӯхта будам».

Устод Айнӣ дертар, яъне дар «Мухтасари тарҷимаи ҳоли худам» ва «Ёддоштҳо», муфассалтар дар боби таърихи шиносоиаш бо Ҳайрат, сабаби унсияташ бо ӯ ва масъалаҳои марбут ба эҷодиёташ сухан меронад. Ин навиштаҳои устодро аз назар гузаронида аз робитаи оддӣ, вале самимии ин ду марди адиб ва риққат наомадан мумкин нест. Аз як сӯ моро сарнавишти Ҳайрат — он шоири пурқудрати ноком мутаассир созад, аз сӯи дигар ҳиммати инсонӣ, қадршиносӣ ва ҳақшиносии устод Айнӣ ба мо сабақи ҷавонмардӣ медиҳад, моро аз олами фаромӯшкориву худкомагӣ берун мекашад.

Устод дар «Мухтасар» лаҳзаҳои шиносоиашро бо Ҳайрат ба тарзи фушурда нақл мекунад. Дар «Ёддоштҳо» бошад ҷузъиёти комилтари ошноӣ ва робитаашро бо Ҳайрат ошкор месозад. Дар «Ёддоштҳо» маълумоти Айнӣ дар бораи Ҳайрат хеле комил буда, на фақат оиди зиндагии Ҳайрат ва ошноиаш бо устод аст, балки пайвандии ӯро бо муҳити адабии Бухорои онрӯза нишон медиҳад. Дар шаҳдати устод Айнӣ далелҳое ҳаст, ки маҳорати Ҳайратро дар шеъру шоирӣ таъин карда, алоқамандии маънавии ӯро бо намояндагони рӯшанфикрони Бухоро собит месозад.

Чунон ки ишора шуд, маълумоти нисбатан комили Айнӣ оид ба Ҳайрат баъд аз «Намуна...» дар «Мухтасари тарҷимаи ҳоли худам» омадааст. Ба эътибори замони нашр «Ёддоштҳо» дуввумин маъхази дастраси хонанда буд, ки аз ёддоштҳои нависанда дар бораи Ҳайрат хабар медод. Вале «Мухтасари тарҷумаи ҳоли худам» - ро устод ҳанӯз соли 1940 навишта буд, «дар он шарҳи ҳоли пурошӯби муаллиф вобаста ба воқеъоти таърихии замон баён ёфтааст».

Ин асар баъд аз «Ёддоштҳо» чоп шуда, бошад ҳам санадҳои зикркардаи Айнӣ дар бораи Ҳайрат арзиши аввалӣ дорад.

Устод Айнӣ дар «Мухтасари тараҷимаи ҳоли худам» таърихи шиносоиашро бо « Маҳдуми Ҳайрат» ба таври мӯҷаз нақл мекунад. Дар «Ёддоштҳо» бошад ин таърих муфассал ва бо обуранги бадеӣ тасвир шудааст. Миёни ҳар ду навиштаи Айнӣ дар фарогирии санадҳои ҳаёти Ҳайрат тафовути ҷиддӣ ба назар расад ҳам, вале санадҳои асосӣ, ки робитаи зеҳнии Айниро бо Ҳайрат таъйид мекунанд, тасҳиф нашудаанд.

Дар «Ёддоштҳо» ҷузъиёти ин таърих муфассал ва аниқу мушаххас зикр мешавад. Ҳеҷ кадоме аз ҷузъиётҳои сарнавиштсозӣ нисбати ҳар ду адиб номуайян тавсиф нашудаанд. Масалан, агар дар «Мухтасари тарҷумаи ҳоли худам» Айнӣ шахси Ҳайратро бо ӯ шиносондаро бо номи «ҳамсояҳуҷрааш» зикр карда бошад, дар «Ёддоштҳо» мо барои худ равшан мекунем, ки ин шахс «Эшонқул ном як муллобачаи шаҳрӣ» будааст ва ба Айнӣ дар бораи «Маҳдуми Ҳайрат ном як муллобачаи бухороии хушфаҳм» хабар додааст. Ба назари ӯ, Ҳайрат низ касе будааст, ки мисли Айнӣ «аз даруни худ ғазал бароварда менавиштааст».

Ин шахс, яъне Эшонқул дар наздиктарин фурсат «Ҳайратро гирифта» ба назди Айнӣ меояд.

Шиносоии Айнӣ бо Ҳайрат ба ваҷҳи наздикии шавқи ҳунариашон зуд ба дӯстиву рафоқат табдил меёбад. Айнӣ таърихи шиносоиашро бо Ҳайрат дар «Мухтасари тарҷимаи ҳоли худам чунин нигоштааст: «Дар рӯзи таътили ҳамон ҳафта ӯ Ҳайратро гирифта омад. Ҳайрат як ҷавони қадпасти гарданкӯтоҳи лоғарбадани сиёҳчеҳра буд. Кам гап мезад ва чунонки маънии тахаллусаш ифода мекунад, ҳамеша дар ҳайрат буд ва ба ҳар чиз бо ҳайрат нигоҳ карда меистод.

Ӯ аз ман шеър талаб кард ва ман аз ӯ. Аввал ӯ як шеъри худашро хонд. Аз шеъраш бӯи шеърҳои классикҳо меомад. Ман дар дили худ аввал бовар накардам, ки ин шеър аз они худи ӯ бошад, баъд аз мусоҳибаи дуру дароз ва шеърхонии бисёр маълум шуд, ки ӯ иқтидори бисёр комиле доштааст ва қариб ҳамаи шеърҳои машҳурро аз ёд медонист, аз санъати шеърӣ, аз техникаи шеър ва аз қоидаи вазну қофия тамоман хабардор буд».

Чунон ки муҳаққиқон низ собит кардаанд, Айнӣ дар чеҳранигори устодӣ беназир аст. Аз баёнотҳои Айнӣ ҳам дар «Мухтасар...» ва ҳам дар «Ёддоштҳо» мо дар бораи Ҳайрат маълумоти комилтаре пайдо мекунем. Аксаш, ки намондааст, тасвири қиёфаи ӯ аз ҷониби Айнӣ санади муҳим аст. Муҳимтар аз ин тасвири қиёфаи ботинии Ҳайрат аст, ки агар дар қиёси санадҳо тафсир шавад, ҷузъи комили сарнавишти ҳунарӣ ва инсонии ӯро барқарор кардан имкон дорад.

Айнӣ аз нахустин дидор чеҳраи ботин зоҳири Ҳайратро хеле амиқ донистааст. Ҳайрат дар назари ӯ «роғ - роғ мерафт», яъне ба ҳар чиз бо ҳайрат ва хомӯшона нигоҳ мекард.

Айнӣ ба ёд меоварад, ки «сӯҳбати мову Ҳайрат дар аввалин мулоқот монанди дӯстони дерина гарм шуд ва ӯ аз ман шеъри худамро пурсид. Ман ҳам ибо накард, ба ӯ як шеъри худро, ки ҳамон сол ба муносибати сайри гули сурх ва ба сабаби нарафта монданам ба он сайр бо тахаллуси «:Айнӣ» навишта будам, нишон додам. Ин ҳамон шеър буд, ки дар вақти эҷод карданам ба Латифҷон - маҳдум нишон дода будам ва ӯ вайро бетасҳеҳ таҳсин намуда, ҳатто дар бораи аз они худи ман будани он шеър шубҳа карда буд».

Аз санадҳое, ки Айнӣ меоварад, як чизи ҷолиби дигар ҳаст, ки боз ҳам шҳиди ҷаҳоншиносӣ ва таваҷҷӯҳи Ҳайрат ба воқеияти давр аст.

«Ҳайрат, - менависад, - гоҳ - гоҳ «Ҳабл - ул - матин» ном газетаи форсиро,ки дар Ҳиндустон чоп мешуд, аз куҷо ёфта меоварад, гоҳо «Чеҳранамо» ном газетаи форсиро, ки дар Миср чоп мешуд, меоварад. Мо ба воситаи ин газетаҳо як дараҷа ба аҳволи дунё вофиқ мешудем». Аз ин баёноти Айнӣ маълум мешавад, ки Ҳайрат низ аз аҳволи дунё ғофил набудааст. Тозаҷӯиву навпардозӣ дар шеър низ барои ӯ ҳодисаи тасодуфӣ ва ё муваққатӣ набуда, балки эҳтиёҷи маънавиат будааст.

Ҳамин тариқ, маълумотҳое, ки Айнӣ дар бораи Ҳайрат меоварад, қисме арзиши тарҷимаҳолӣ дошта, қисми дигар моҳияти таҳқиқи дорад. Дар тафсирҳои тарҷимаҳолиаш вай бештар ба хилқати инсонии Ҳайрат мутаваҷҷеҳ будааст. Дар ин замина Ҳайрат дар назари ӯ на фақат шоири хубу навҷӯ ва навовар, балки инсони поку меҳрубон низ ҳаст.

Рӯҳи ягона, муҳаббати адабиёти асил Айниву Ҳайратро яктан сохта буд. Онҳо дӯстони меҳрубону қадрдон гардида буданд. Бинобар ин ҳам вақте ки Ҳайрат соли 1902 дар синни 24 - солагӣ «аз ҳаёт чашм мепӯшид». Ин талафотро Айнӣ барои худ бисёр гарон арзёбӣ карда, аз ҷумла менависад, ки дар марги падару модари худ ин қадар ғам накашида будам. Ман, ки дар мурдаи падару модари худ он қадар нагириста будам, дар вафоти ӯ ҳой - ҳой гирифтам. То чанд сол ҳар гоҳ дунё ба дилам зада дилтанг шавам, ба сари қабри Ҳайрат баромада гирифта, дили худро холӣ мекардам».

Ҳамин тариқ, маълумоти Айнӣ дар бораи Ҳайрат бисёр лаҳзаҳои зиндагӣ ва фаъолияти ин ду марди фозилро ба мо равшан месозад.

Ҷумъа ҲАМРОЕВ,
номзади илми филология, дотсент.

Вируси «ноаён»: Дари ҳавоии Ӯзбекистон барои вай пӯшида аст

«Аломоти хатарноку сахти роҳи нафас» (ТОРС)—Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ чанд рӯз пеш ба касалии наве, ки аввали сол дар Осиёи ҷанубу шарқӣ пайдо шуда, имрӯз ба бисёр мамлакатҳои ҷаҳон доман густурдааст, чунин ном дод. Аз рӯи маълумотҳои Ташкилоти умумиҷаҳонии ҳифзи сиҳҳат касалии мазкур аллакай на танҳо дар давлатҳои ин минтақа — Чин, Гонконг, Сингапур, Малайзия, Индонезия, Ветнам — балки аз ҳудуди онҳо дур ба қайд гирифта шудааст. Ҳолатҳои мубтало шудан ба «пневмонияи (варами шуш) ғайриоддӣ» боз вайро чунин ном мебаранд, инчунин дар Руминия, Швейсария, Канада ва ИМА қайд шудааст. Бино ба маълумотҳои мавҷуда касалии мазкур ҳаёти 100 нафарро рабудааст.

Инфексияи номаълум масофаи зиёдро тай намуда, дар тамоми ҷаҳон паҳн мешавад.Ин албатта сокинони ҷумҳурият, хусусан кормандони тиббиро ба ташвиш нагузошта наметавонад. Чи хеле ки сардори департаменти назорати давлатии санитарию эпидемиологии Вазорати ҳифзи сиҳҳат Нурмат Отабеков хабар дод, он чиз вазъиятро мураккаб мегардонад, ки марказҳои бонуфузи илмии бисёр мамлакатҳо то ҳол манбаи барангезандаи инфексияи навро наёфтанд ва аз ин рӯ то ҳол имкониятҳои таҳияи усулҳои самарабахши ташхису муолиҷа вуҷуд надорад. Аз рӯи маълумотҳои имрӯза манбаъҳои касалӣ ду намуди вирус — коронавирусҳо, бавуҷудоварандаҳо, аз он ҷумла, касалиҳои оддии сахти роҳи нафас,— ва парамиксовирусҳо мебошад, ки боиси бемории пӯст, сурхакон ва паротити (варами ғадуди паси гӯш) сироятӣ мегарданд.

Дар Ӯзбекистон барои ба мамлакатамон даровардани инфексияи «ноаён» роҳ надодан дар ҳаҷми пурра тадбирҳои зарурӣ андешида шудааст. Дар назди Вазорати ҳифзи сиҳҳат ситоди махсуси ҷумҳурӣ созмон дода шудааст, ки ба фаъолияташ аз пажӯҳишгоҳҳои соҳавӣ, мактабҳои олии тиббӣ олимони бонуфуз, мутахассисони номдори эпидемиологияву вирусология ҷалб карда шуданд. Нақшаи тадбирҳои заруриро таҳия намуда ба тамоми минтақаҳои мамлакат ирсол кардаанд. Ситод бечуну чаро иҷро шудани вайро назорат мекунад. Ба ғайр аз ин, маълумот дар бораи аломатҳои клиникии «аломоти хатарноку сахти роҳи нафас» паҳн карда шудааст. Касалӣ бо ҳарорати баланд, сулфаи хушк, душвор ва шиддат гирифтани нафасгирӣ пайдо мешавад. Дар баъзе ҳолатҳо ба бадани бемор доначаҳо ва диарея медамад. Ин маълумотҳо имконияти ошкор кардани касалиро фароҳам меорад.

Дарвозаи асосии Ӯзбекистон майдони ҳавоии Тошканд мебошад, ки ба ин ҷо аз тамоми гӯшаҳои олам ҳавопаймоҳо фурӯд меоянд. Аз ин рӯ эпидемиологҳо ба он эътибори алоҳида медиҳанд, ки вируси номаълум ба ҷумҳурӣ ҳамроҳи мусофирони аз дигар мамлакатҳо бо ҳавопаймо омада дохил нашавад. Ин имрӯз вазифаи аввалиндараҷаи маҳали санитарию карантинии Маркази назорати давлатии санитарию эпидемиологии вазорат оид ба назорати объектҳои Ширкати давлатии авиатсионии «Ӯзбекистон ҳаво йӯллари», ки дар майдони ҳавоии пойтахт фаъолият дорад, гардидааст.

— Дар байни Ӯзбекистону мамолики Осиёи ҷанубу шарқӣ нақлиёти ҳавоӣ ҳамеша парвоз мекунад,—нақл мекунад сардухтури маркази мазкур Мирсаид Алимов. — Аз Пекин, Куала-Лумпур, Бангкок, Сеул, Осака ба Тошканд ҳафтае ду маротиба ҳавопаймо парвоз карда меояд. Ба ғайр аз ин Тошканд ҳафтае чор-панҷ рейсро аз Ҳиндустон қабул мекунад. Аз ин рӯ маҳали санитарию карантинӣ дар майдони ҳавоӣ шабу рӯз фаъолият дорад. Дар ин ҷо духтурон — эпидемиологҳо, дезинфекторҳо ва дигар мутахассисон кор мекунанд. Мошини «Ёрии таъҷилӣ» ҳам ҳаст. Маҳали санитарию карантинӣ бо ҳамаи таҷҳизоти зарурӣ ҷиҳозонида шудааст. Инчунин хонаи алоҳида барои беморони касалиашон сироятkунанда муҷаҳҳаз аст. Ба ин ҷо онҳое, ки ба касалии хавфноку сироятkунандаи карантинӣ шубҳаоваранд, мувақкатан ҷойгир карда мешаванд.

Ба ғайр аз рейсҳои ҳавоии мамолики Осиё, ҳавопаймоҳои аз Россия омада, ки чанде пеш эпидемияи грипп паҳн шуда буд, таҳти назорати алоҳида қарор дорад. Барои кормандони майдони ҳавоии ширкат мутахассисони Вазорати ҳифзи сиҳҳат семинарҳо ташкил мекунад. Онҳо дар бораи аломатҳои клиникии пневмонияи (варами шуш) ғайриоддӣ, чораҳои пешгирии он маълумотҳои комил медиҳанд. Тамоми экипаж бо шумораи зарурии даҳонбандҳо ва воситаҳои дезинфекциякунӣ таъмин карда шудаанд.

То фуруд омадани ҳавопаймо мутахассисони маҳали санитарию карантинӣ аз экипаж ба воситаи радиоалоқа дар хусуси вуҷуд доштан ва надоштани беморон маълумот мегиранд. Пас аз фуруд омадани самолёт пеш аз ҳама ба вай эпидемиологҳо мебароянд. Экипаж бори дигар дар байни мусофирон будану набудани беморонро тасдиқ мекунад. Баъд духтурон онҳоро аз назар гузаронда, аз ҳолу аҳволашон мепурсанд. Танҳо баъд аз ин онҳо ба аз ҳавопаймо баромадан иҷозат медиҳанд. Вале назорат бо ин хотима намеёбад. Дар зали фурӯдоӣ духтурон такроран ҳолу аҳволи мусофиронро мепурсанд. Агар шаҳрвандони мамлакатамон бошанд, дар бораи ҷои зист агар меҳмонони хориҷӣ бошанд, дар бораи дар куҷо зиндагӣ кардани онҳо маълумот мегиранд. Маълумоти мазкурро ба стансияҳои санитарию эпидемиологии ноҳия медиҳанд, ки духтурони онҳо дар бадали даҳ рӯзи давраи пешбинишудаи инкубатсионии «аломоти хавфноку сахти роҳи нафас» назорати тиббии аз хориҷ омадагонро ташкил мекунанд. Самолёт, нишастгоҳи вай ва зинапояҳо даққиқорона дезинфекция карда мешавад.

Агар мусофири ба касалии мазкур шубҳанок пайдо шавад, вайро зуд ба изолятори маҳали санитарию карантинии амалкунанда мефиристонанд. Баъд аз тасдиқ шудани ташхис ба беморхонаи якуми касалиҳои сироятkунанда, ки барои ин зумра беморон сӣ кат гузошта шудааст, равон мекунанд.

Хушбахтона, аз рӯи маълумоти Вазорати ҳифзи сиҳҳат дар ҷумҳурӣ то айни замон ягон ҳолати на касалии «аломоти хавфноки сахти роҳи нафас» на шубҳа ба он қайд шудааст. Умед дорем, ки вируси «ноаён» аз мо дуртар мегузарад. Инро тадбирҳое, ки кормандони тиббӣ то ки ба Ӯзбекистон даромадани вирус роҳ надиҳанд ба амал мебароранд, тасдиқ мекунад.

А.ИВАНОВА,
мухбири ЎзА.

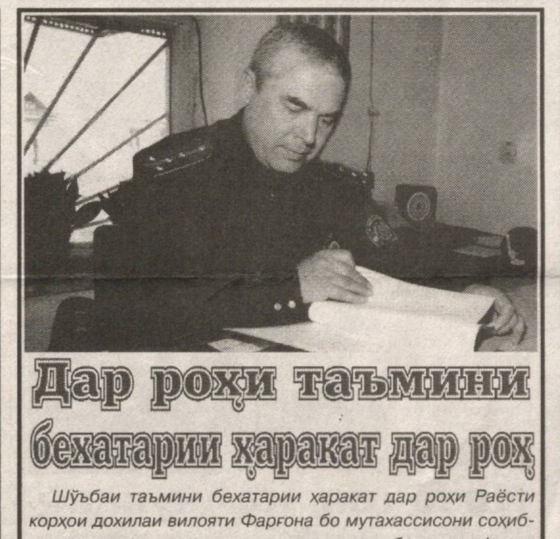

Дар роҳи таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ

Шӯъбаи таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳи Раёсти корҳои дохилаи вилояти Фарғона бо мутахассисони соҳибмалака таъмин гардида, онҳо як қатор тадбирҳои муфидро ҷомаи амал мепӯшонанд. Ба мақсади таъмини пешгирии садама, дар ҳолати хуб нигоҳ доштани нақлиёт, аз тадбирҳо андешида мешаванд. Аз он ҷумла, дар ин ҷо комиссияи махсус созмон ёфта, ба таркибаш муҳандисони соҳибмалакаи корхонаҳои нақлиёти автомобили ҳудуди шаҳр, коркунони техникӣ шомил гардонда шудаанд. Онҳо дар асоси ҷадвали махсус воситаҳои нақлиётро аз муоинаи техникӣ мегузаронанд ва он самараи хуб мебахшад.

Дар сурат:** инспектори калони шӯъбаи бехатарии ҳаракат дар роҳ **Муҳаммадсолӣ Қосимов** ва ронанда **Акрамҷон Эгамбердиев.

Матн ва сурати Шӯҳрат ОЛИМОВ (ЎзА).

Олами садранг

Ба кӯҳансолон марг наталабед

Галина Кучери украинӣ ба нафақаи пиронсолӣ баромаду мувофиқи орзуяш ба назди яке аз хешовандони дураш сафар кард. Истироҳат хуб гузашт ва аз мӯҳлати пешбиникардаи Галина ҳам дарозтар шуд.

Аз сафар баргашта Галина хонум ҳангу манг шуда монд. Чунки дари хонаи ӯ мӯҳр карда шуда буду дар пештоқи дар чунин суханон иншо гардида: «Агар қулфу мӯҳр вайрон карда шавад, мувофиқи талаби қонунгузорӣ ба ҷавобгарӣ кашида мешавед».

Галина Кучер аз ин ҳолат ба ҳайрат афтода, ба раёсати истифодаи манзилу адои хизмати коммуналӣ мурољиат намуд.

Маълум гардид, ки дар вокзали роҳи оҳан кормандони милиса мурдаеро ёфтаанду тахмин карданд, ки он Галина Кучер аст. Ҳамсоягон ҳам тахмини милисаро тасдиқ кардаанд ва гуфтаанд, ки Галина қариб як моҳ боз наменамояд.

— Ба кӯҳансолон марг наталабед - гӯён Галина идораи истифодаи манзил ва адои хизмати коммуналиро тарк намуд.

Ба ивази доллари зиёд

Петр ном шахси 31 - сола бо «Жигули» - и нави харидааш саёҳат карданӣ шуд ва мувофиқи нишондоди компас ба маҳалле омад, ки аз ҷонзоте ному нишоне набуд. Вай аз мошин фуромада, ҷой тахт намуд ва ба мақсади пинҳон кардани мошинаш ба тарафи офтоббаро роҳ пеш гирифт. Баробари чанд қадам партофтан гулӯлаҳои таркидаро мушоҳида намуд. Якеи онро гирифта, муоина карданӣ буд, ки афсаре пайдо шуду аз гиребонаш гирифт. «Охир маскани мазкур машқгоҳи аскарон аст. Дар айни замон ту ба майдоне ворид гардидаӣ, ки ба минаҳои мухталиф фаро гирифта шудаанд. Мошинаат ҳам, дар миназор ҷойгир аст. Ҳайронем, чаро минаҳо натаркидаанд» - гуфт афсар дӯғ зада ва филфавр аз ин ҷо баромада рафтанашро талаб намуд. Петр ба мошин ишора намуд ва гуфт, ки чӣ қадар маблағ бошад, медиҳад. Танҳо ӯву мошинашро наҷот диҳанд бас.

Ба ивази пули калон мошину Петрро аз миназор бароварданд ва роҳи сафед талабиданд. Лекин баъди ду рӯз ҳамон афсарро ба идораи мақомоти ҳифзу қонуну тартибот даъват карданд ва гуфтанд, ки шумо шарики Петр дар бобати фурӯши моддаҳои нашъамандӣ будаед. Чунки шумо маҳз ӯро ба мошинаш аз ситоди назоратӣ гузаронда будаед.

Хайрият Петр ба ин кор алоқаманд набудани афсарро таъкид карду ӯро ҷавоб доданд. Вале Петр онҳоро муттаҳам карданашро баъдтар фаҳмиданд. Долларҳои Петр дода қалбакӣ будаанд.

Ҳафт рӯз дар чоҳ

Тамара Конкина аз дӯкони озуқаворӣ чизи ба рӯзгор заруририро харид карда, ба манзилаш баргаштанӣ буд, ки беэҳтиётӣ карда, ба чоҳи сарпӯшаш гирифташудаи канализатсионӣ афтод. Ва ин ҳолатро касе мушоҳида накард. Занак аз ҳуш рафт.

Кормандони соҳаи адои хизмати коммуналӣ бо ҷаҳл сарпӯши чоҳро пӯшида рафтанд ва ҳатто ба даруни чоҳ назар наафканданд. Занак баъди чанд вақт ба ҳуш омад ва ҳарчанд дод зад, овози ӯро касе нашунид. Барои бардоштани сарпӯши чоҳ қувваташ нарасид.

Бо ҳамин минвол ҳафт рӯз дар чоҳ ҳаёт ба сар бурд. Агар хӯрокворииву оби аз дӯкон харидааш намебуд, Тамара Конкина дар дусе рӯз аз олам гузаштанаш муқаррар буд. Ва ӯ бо тасодуф ба чоҳ афтода буд, бо тасодуфи дигаре аз он раҳо ёфт.

Ҳазли беҷо

Гарӣ Вилямо чандин маротиба барои авбошиву дуздиаш суд карда, ба ҳабсхона меҳмон ҳам гашта буд. Дар умраш ба касе нома нанавишта ва номае нагирифта буд. Ҳатто ба ҳамсараш ҳам боре тӯҳфае тақдим накардааст. Инро кормандони полиса хуб медонистанд ва хостанд ба муносибати «Рӯзи дӯстдорон» ба вай «тӯҳфаи» ночизе кунанд. Ба вай открыткаи махсусро фиристоданд. Ва он ба дасти ҳамсари Гарӣ афтоду онро гирифта ба вай дӯғу пӯписа кард ва ҷавоби дуруст нагирифта бо хокистардон ба сари шавҳараш фуровард.

Гарӣ алҳол аз табобатхона баромаду идораи полисаро ба суд дод. Полиса ба ин ҳазли беҷо мебоист ҳам қусури зарари моддиву ҳам маънавии на танҳо Гарӣ, балки ба тамоми аҳли оилааш расондаро барорад. Ва бо ҳамин восита ӯ аз идораи полисаи маҳаллӣ қасд гирифтанист. Чунки дар шаҳр ягон воқеаву ҳодисаи ногуворе рух диҳад, онҳо саравввал ба Гарӣ мечаспиданд. Ба фикри вай баъди додани ҷаримаи калон идораи полиса аз ӯ тамоман даст хоҳад кашид.

Тадбири гаронафтода

Яке аз шаҳрвандони Олмон ба идораи полиса занг зада баён кард, ки дар устохонаи тармими автомобилҳо се нафар марди бегонаи яроқнок сайру гашт мекунанд. Ба мақсади ба даст овардани «ҷинояткорони хавфнок» 10 мошини полиса ва вертолёт ба ҷои таъмингардида расида омаданд. Мардони шубҳаовар дастгир шуданд. Дар дасти онҳо «таппонча» не, балки дастаи ҳасиб будаасту барои гирифтани мошини шахсиашон омада, ба ивази ҳақ ана ҳамин дастаи ҳасибро ба соҳиби устохона доданӣ будаанд. Чунки дар ин бобат онҳо пештар аҳду паймон кардаанд.

Соҳиби устохона гуфтаҳои онҳоро тасдиқ намуд ва полиса маҷбур шуд, ки онҳоро сар диҳад. Лекин алҳол онҳо шахсеро ҷустуҷӯ доранд, ки ба идораашон занг зада, худро фалон кас гӯён муаррифӣ карда буд. То ҳол бо ин ном шахсе дар шаҳр ёфт нашудааст. Зеро айбдор мебояд хароҷоти аз меъёр зиёд кардаи полисаро барои дурӯғгӯиаш пардозад.

Бо тобут пешвоз гирифт

Яке аз ҷавонмардони удмуртиягӣ ҳамроҳи падарарӯсаш ба меҳмонӣ рафту ба боло монд. Ба дастархон омин гуфта, акнун мехезем гуфтан баробар феълу атвори падарарӯсаш вайрон шуду дар як дам аз ҳуш рафт. Баъди муоинаи духтур мурдани он тасдиқ ёфту ҷавон чӣ кор карданашро намедонист. Зеро соҳиби хона суроби худро нишон надода, худро гунаҳкор ҳисобида бе ному нишон рафт.

Ҷавон чӣ кор карданашро намедонист, каме аз ҳуш рафт ва филфавр ба майнааш фикри зерин омад: мурдаро бо либосҳои нави соҳиби хона хуб пӯшонду ба китфонаш гирифта, ба истгоҳи автобус баромад. Мурдаро ба автобус шинонду ӯро маст тавзеҳ дод ва дар фалон истгоҳ пешвоз гирифтани ӯро ба ронанда таъкид намуд. Ба ивази қарз ба модарарӯсаш ҳам занг зада, бо кадом автобус рафтани мурдаи падарарӯсро гӯшрас намуд. Аз ин рӯ автобусҳоро бо тобут модарарӯс пешвоз гирифт.

Дар як моҳ панҷ маротиба издивоҷ

Ларина Ховринаи 32 - сола дар бобати ба шавҳар баромадан ва аз қайди никоҳ гузаштан рекорди ба худ хосеро гузошт. Вай дар бадали як сол ба он муваффақ гардид, ки бо чор нафар шахс издивоҷ кунаду дар айни замон шартномаи никоҳро бекор созад.

— Чӣ кор кунам. Ниҳоят инҷиқ ҳастам ва рафтори нодуруст зоҳир мекунаму ҳамсарамро аз худ хунук месозам, — мегӯяд Ларина. — Рашк балои азим будааст.

Ларина ба қарибӣ маротибаи панҷум ба шавҳар баромад. Ҳамсари навбатии вай корманди 45 - солаи шӯъбаи бақайдгирии вазъи шаҳрвандӣ мебошад.

Довари ришватхӯр

Гун Цзян Лин, ки яке аз доварони бомаҳорати Чин ба ҳисоб меравад, ба ивази ниҳоят меҳру муҳббати калон доштан ба сарват даҳ соли умри охирини худро дар маҳбасхона мегузаронад. Рафти тафтиш нишон дод, ки ӯ дар бадали солҳои 2000 - 2001 ба ивази ришват натиҷаи дилхоҳро ба даст овардааст. Бар асари нохолисии ҳакамӣ 45 ҳазор доллар ба даст овардааст. Азбаски довар айбашро ба гардан гирифт, ӯро аз ҳукми куштан нигоҳ доштанд. Чунки дар Чин барои ришватхӯрӣ ҳукми куштор муқаррар гардидааст.

(Аз рӯи маводҳои Интернет ва воситаҳои ахбори оммавӣ тарҷума ва таҳия гардидааст).

«Умид ниҳоллари-2003»

Беҳтаринҳо дар Хоразм ҷамъ мешаванд

Баъди истиқлолият дар Ӯзбекистон баробари дигар соҳаҳо ба рушди тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, аз он ҷумла дар байни мактабхонон ва муҳассилини мактабҳои маълумоти ҳамагонӣ, миёнаи махсус ва касбу ҳунар, маълумоти олӣ, оммавӣ гардондани намудҳои аз ҳама маҳбуби варзиш диққату эътибори калон дода мешавад. Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи созмон додани Бунёди рушди варзиши бачагона дар Ӯзбекистон» дар ин роҳ иқдоми навбатии муҳим гардид. Дар айни замон дар байни мактабхонон гузарондани мусобиқаҳо таҳти унвонҳои «Умид ниҳоллари», байни муҳассилини муассисаҳои маълумоти миёнаи махсус ва касбу ҳунар «Баркамол авлод» ва дар байни донишҷӯёни мактабҳои олӣ «Универсиада» оиди тарғибу ташвиши варзиш дар байни тамоми муассисаҳои низоми таълим ва тарбия нақши калон бозид ва барои дарёфти соҳибистеъдодҳои нав ба нав мусоидат намуд.

Бояд тазаккур дод, ки мусобиқаҳои ҷумҳурии варзишӣ таҳти унвони «Умид ниҳоллари» имсол дар вилояти Хоразм, аниқтараш шаҳри Урганҷ аз 10 то 16 май ба амал меоянд ва бешак ба он урганҷиён бо омодагии пухта тайёрӣ мебинанд. Минҷумла дар вилоятҳо ва шаҳри Тошканд, Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон марҳилаҳои байни мактабӣ, байниноҳиявӣ ва байнивилоятии он ба анҷом расида, ҷамоаву варзишгароне муайян гардидаанд, ки дар мусобиқаҳои ҳалкунанда ширкат меварзанд ва аз ҳама беҳтарини онҳо дар Урганҷ ҷамъ омада, барои ба даст овардани шадда-шадда медалҳо, мукофотҳои мухталиф ва дипломҳо мубориза мебаранд.

Ба мухбирамон аз Вазорати маорифи халқ хабар доданд, ки Урганҷ барои дар савияи баланд гузарондани мусобиқаҳои мазкур пурра омода гардидааст. Барои тамоми 14 тим, ки аз вилоятҳо, Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон ва шаҳри Тошканд меоянд, кулли шароит барои истироҳату фароғат ва дар савияи баланд гузарондани мусобиқаҳо аз рӯи намудҳои мухталифи варзиш фароҳам оварда шудаанд. Ҳабдаҳ иншооти варзишии вилоят, ки мусобиқаҳои мазкур аз рӯи дувоздаҳ намуди варзиш ба амал меоянд, пурра тахт гардидаанд. Варзишгарон дар варзишгоҳи марказии Урганҷ, кортҳо, майдони коллеҷи маҳаллии захираҳои олимпӣ, ҳавзи нави шиноварӣ қувва меозмоянд. Меҳмонхонаҳои беҳтарини шаҳр «Ҷайхун», «Марварид», «Назарбей», минтақаи истироҳатии «Урганчтрансгаз»—«Боғи Эрам» ба ихтиёри варзишгарони ҷавон, устодони онҳо ва меҳмонони сершумор гузошта мешавад. Якчанд тадбири фарҳангӣ ҷомаи амал пӯшонда мешаванд.

Дар мусобиқаҳои гузашта хонандагон аз рӯи намудҳои футбол, волейбол, баскетбол, тӯби дастӣ, варзиши сабук, шиноварӣ, тенниси калону рӯи миз, гӯштини тарзи бухорогиву фарғонагӣ, шоҳмот қувва озмуда буданд. Ба мусобиқаҳои Урганҷ бошад, намуди нави он гимнастикаи бадеӣ ҳам шомил гардонда шудааст. Ва дар он иштирок намудани варзишгарон-духтарбачагон ҳам дар назар дошта шудааст. Боз як навигарии мусобиқаҳо дар он зоҳир мегардад, ки ғолибони он баробари медалҳо ва дипломҳо ҳамчунин ҳуқуқи бе имтиҳон таҳсил намуданро дар Донишкадаи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, факултаҳои варзиши Донишкадаҳои омӯзгорӣ ба даст мев箱ранд. Яъне онҳое, ки ҷои аввалро ишғол мекунанд, ба ин ҳуқуқ мушарраф мешаванд.

Ҳамин тавр, мусобиқаҳои «Умид ниҳоллари» дар мекӯбад. Ва он на танҳо варзишгарони соҳибистеъдодро муайян мекунад, балки барои сарпур кардани сафи мутахассисони соҳаи варзиши ҷумҳурият ҳам мусоидат хоҳад намуд.

Аксбардор: Т.МАҲКАМОВ.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 303
Теъдоди чоп 2000. 1 2 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк:
Ҳ/С 20212000800101767001,
МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: **Б. ТӮЙНАЗАРОВ.**
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М.
ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. ТӮХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.